

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 5 TELEFON 31.22 do 31.26

SLOVENSKI POROČEVALEC

INŠERATNI ODDELEK LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA ŠT. 3 TELEFON 38-32, 38-23

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE

Naša državljanska dolžnost

Za 11. november so razpisane volitve v ustavodajno skupščino. Ljudska fronta Jugoslavije, v kateri so se strnili narodno osvobodilni pokreti vseh jugoslovanskih narodov, bo nastopila pri teh volitvah z enotno listo, katere nosilec je maršal Jugoslavije in predsednik zvezne vlade Josip Broz-Tito.

stični Jugoslaviji, temveč ljudstvo samo, ki svobodno postavlja svoje kandidate, kar se doslej ni še nikdar zgodilo. In prav zaradi tega, ker vedo, da bo pri teh volitvah prišla do izraza resnična volja ljudstva, bi hoteli to preprečiti in zavajati ljudi z lažmi, klevetami in podtikalnji.

Konferenca v Londonu Proučevanje spomenice jugoslovanske vlade

London, 19. sept. Po treh večerajšnjih sejah se je svet zunanjih ministrov davi ponovno sestel. Večerašnja zadnja seja je trajala preko polnoči. Vse tri večerajšnje seje so bile izpolnjene s proučevanjem stališč različnih strank o italijansko-jugoslovanski meji.

vanske meje in Trsta proučijo namestniki, ki naj o tem poročajo. Poročilo naj se tiče naslednjih točk: 1. glede črte, ki naj bi bila v glavnem narodnostna, tako da bi puščala minimum manjšin pod tujim gospodstvom na obeh straneh; preden se bo dokončno začrtala meja, se bodo izvedle preiskave na kraju samem;

rodajna za določanje meje med Jugoslavijo in Italijo, ter odločno zahteva, da upoštevajo državniški voljo prebivalstva Julijske krajine. Prebivalstvo zavrača vsako tolmachenje italijanstva rimskih imperalističnih klik ter hoče samo odločati o tem, v kateri državi želi živeti.

go demokracije v svetu, ponovno najodločneje zahtevamo, pravijo delavci, da se Trst z vsem Primorjem priključi k Titovi Jugoslaviji. Svet zunanjih ministrov v Londonu prosimo in pozivamo, da upoštevajo zahtevo vsega demokratičnega prebivalstva Julijske krajine.

Uradno poročilo London 19. sept. Nocoj je bilo izdano naslednje poročilo: Svet zunanjih ministrov se je danes dvakrat sestel. Oba sestanka sta bila posvečena nadaljnjemu proučevanju pogojev mirovne pogodbe za Italijo. Svet se je sporazumel, da naj vprašanje italijansko-jugoslovanske meje in Trsta proučijo namestniki, ki naj o tem poročajo.

Spomenica jugoslovanske vlade London, 19. sept. Na tiskovni konferenci v jugoslovanskem veleposlanstvu so razdelili novinarjem »Spomenico vlade demokratične federativne Jugoslavije o Julijskih krajini in o drugih jugoslovanskih ozemljih v Italiji«.

Da ponovno izrazi svojo voljo in zahtevo po združitvi z Jugoslavijo, je imelo primorsko ljudstvo ne samo v mestih in prometnih središčih, temveč tudi v vseh vaseh preteklo dni množična zborovanja, na katerih je izrazilo v neštetihi resolucijah svojo zahtevo po upoštevanju volje prebivalstva.

Tolminci pravijo: V času, ko se po 25 letih ponovno postavlja vprašanje Trsta in Slovenske Primorja, zahtevamo priključenje Julijske krajine k federativni demokratični Jugoslaviji. Naše zahteve opravičujeta atlantska deklaracija in naša borba za svobodo in demokracijo pri nas in na vsem svetu.

Primorska zahteva upoštevanje ljudske volje

Trst, 20. sept. Primorsko ljudstvo zasleduje z največjo napestjo potek zasedanja sveta zunanjih ministrov v Londonu. Tržaško ljudstvo, slovensko in italijansko, je izrazilo nešteto krat na množičnih manifestacijah svojo odločno zahtevo, da se priključi Trst k demokratični federativni Jugoslaviji ter zato z upravičenostjo pričakuje, da bodo zunanji ministri velesil to njegovo voljo upoštevali.

skih mest od Tržiča do Pulja odločno odklonilo vsako rešitev, ki ne bi upoštevala volje prebivalstva. Smatralo bi za največjo krivico, ki bi se mu mogla dogoditi, in za največje razočaranje, ki bi ga moglo doživeti, če bi svet zunanjih ministrov prezrl žrtve, ki jih je ljudstvo teh mest doprineslo za svojo osvoboditev in priključenje k Titovi Jugoslaviji.

Zdrži se, da se ne bi odločilo zahteva, da se Primorska s Trstom, Gorico in Istro priključi k Titovi demokratični federativni Jugoslaviji, kajti to ozemlje je napojeno s krvjo naših najboljših mož in sinov. Žene in matere odločno zahtevajo, da se Primorska s Trstom, Gorico in Istro priključi k Titovi demokratični federativni Jugoslaviji, kajti to ozemlje je napojeno s krvjo naših najboljših mož in sinov.

Sli smo v borbo, da si priborimo svobodo, pravijo Ljubničani, naši sinovi, očetje in bratje so žrtvovali za njo življenje. Zaslužili smo si s svojimi žrtvami lepšo bodočnost, lepšo bodočnost za naše otroke in ves slovenski narod, zato nam prične, kar je našega.

Sklepi protifašistične mladine Koroške poslani svetovnemu kongresu antifašistične mladine v Londonu

Celovec, 20. sept. Dne 15. septembra se je zbrala antifašistična mladina Koroške pri Gospe Sveti. Nad tristo mladincev in mladink iz vseh delov Koroške je po predvideni poslovalni naslednji resoluciji svetovnemu kongresu antifašistične mladine v Londonu.

se je morala na zahtevo zaveznikov umakniti. Bivši fašistični orožniki in policisti ki so na Hitlerjevo povelje tirali koroške antifašiste v koncentracijska taborišča in streljali naše borce za svobodo, vrše tudi sedaj službo civilne policije na tak način, da z lažnjivimi ovadbami pri zavezniških oblastih prikazujejo najboljše antifašiste za sovražnike demokracije. S takimi lažnjivimi provokacijami razgajajo naše sestanke. Posledica tega je, da sedi v zaporih v Celovcu in Velikovicu veliko število naših najboljših antifašistov, borcev-partizanov in mladinskih aktivistov. V zaupanju da nas boste vi, mladi antifašisti sveta razumeli in podprli izjavljamo in zahtevamo:

Glavni madžarski vojni zločinci bodo izročeni madžarski vladi

Budimpešta, 19. sept. Zavezniška nadzorstvena komisija je sporočila madžarski vladi, da ji bo izročila zahtevo vojnih zločincev s Salazijem na čelu, ki so sedaj v zavezniških rokah. Izročili jih bodo s pogojem, da ne bodo konca razprave izvršena nad nobenim smrtna kazen, ker se more pojaviti potreba, da bi bilo mogoče uporabiti katerega teh zločincev kot pričjo na razpravi. V tem primeru mora madžarska vlada izročiti zločince zavezanega madžarskega vojnega zločince zavezniški nadzorstveni komisiji, ki ga bo po zaslišanju zopet vrnila Madžarski. Razen tega bodo poslali zavezniki z njimi tudi opazovalca, ki bo spremljal potek razprave.

Smrtna obsodba madžarskega zločince

Budimpešta, 19. sept. Po poročilu sodišče obsodilo na smrt Kisa Gyula, ki je sodeloval v množičnih pokolih jugoslovanskih in madžarskih domoljubov med nemško zasedbo. Kis Gyula je ustrelil 17 Jugoslovancev in 2 Madžare.

Bolgarija in Jugoslavija Izjava bolgarskega ministrskega predsednika o vedno tesnejšem sodelovanju bratskih držav

Beograd, 20. sept. Dopsnik Tanjuga poroča iz Sofije, da je bolgarski ministrski predsednik Kimon Georgijev dal glavnemu uredniku Tanjuga P. Vasiljeviću naslednjo izjavo za jugoslovanski tisk: Vprašanje: V čem se kažejo največji vladni uspehi od njenega nastopa pa do danes.

so se pojavila v Domovinski fronti, se je vedno upalo, da se bo našel način, da se ta nesoglasja uglasijo ter da se tako ponovno vzpostavi enotnost ter se podpre delo Domovinske fronte.

Skupen nastop komunistov in socialistov pri budimpeštanskih volitvah

Budimpešta, 18. sept. Tu se je vršil prvi skupni sestanek strankinih funkcionarjev socialnodemokratske in komunistične stranke budimpeštanskega področja. Macaš Rakoszy in Arpad Sakaszy sta poročala strankinim funkcionarjem o nalogah, ki čakajo ob delavski stranki ob priključenju bližnjih volitev. Sestanek je veličastna manifestacija enotnosti socialnodemokratske in komunistične stranke.

Aretacija 800 SS-ovcev na Madžarskem

Budimpešta, 19. sept. (Tass) »Szabad Nep« poroča, da je napravila madžarska policija racijo v vasi Perbal (na področju Velike Budimpešte), kjer prebivajo Nemci. Racije je treba samo še tehnično vprašanja prevoza; zato pričakujejo, da bodo glavni madžarski vojni zločinci že v nekaj dneh v rokah madžarskih organov.

Kongres bolgarskih sodnikov

Sofija, 19. sept. Kongres bolgarskih sodnikov je poslal bolgarskemu ministrskemu predsedniku Kimonu Georgijevu poslanico, v kateri obljublja popolno podporo vladi Domovinske fronte.

Smrt bolgarskega ministra

Sofija, 19. sept. (Tass) Tu je umrl večeraj v starosti 66 let bivši bolgarski minister za socialno preskrbo Grigor Česmedžiev.

Prispevajte za volivni fond Osvoobodilne fronte!

Volivni proglas glavnega odbora Zveze protifašistične mladine Jugoslavije

Moji delavci, kmetje, vojniki, mladi vojniki Jugoslovanske armade, mladina vseh narodov Jugoslavije!

Enajsti november bo dan volitev v Ustavodajno skupščino. Ta dan bodo vsi naše narodi po svoji ogromni večini dokazali, da so za cilje in program Ljudske fronte! Ponovno bodo potrdili, da grejo po tisti poti, po kateri so s samopremagovanjem in neustrašenostjo z mukami in naporom korakali in se borili, krvavili in umirali njihovi najboljši sinovi in hčere, zavedajoč se, da s svojo borbo proti zavojevalcem in narodnim izdajalcem polagajo temelje za boljše in srečnejše življenje.

Naši narodi so v tej sveti osvobodilni vojni obranili čast in ugled svoje države, izvojevali samostojnost in svobodo, skovali medsebojno bratstvo in enotnost in ustvarili pravo, resnično ljudsko oblast.

Ljudska fronta, čvrsta in v borbi prekaljena vsenarodna organizacija, ki pod svojim okriljem zbira vse, kar pošteno misli in čuti, vse prave demokrate in rodoljube, gre na volitve enotna in v borbi za narodne in ljudske koristi.

najboljši doprinos k zmagi Fronte! Utrjujte delovno disciplino, izpolnjujte svoje strokovno znanje, krepite svojo enotnost s kmetjsko mladino. Z medsebojno ekonomsko pomočjo in s skupnim delom zagotovite zmago Fronte! Zberite v svojih vrstah vse mlade delavce in delavke! Glasujte za zmago delovnih ljudi — za svojo zmago!

Kmečka mladina!

Med vojno si šla z rano ob rami s svojimi delavskimi brati. Ne da se oceniti pomen tvojega sodelovanja v osvobodilni vojni, v kateri si njen najtežji del nosila na svojem hrbtu. Tudi sedaj te čakajo težke naloge. S svojimi napori boš morala dvigniti požgane domove in obnoviti v vojni opustošeno zemljo. V tem ti je pomagala tvoja ljudska oblast: prvičkrat v naši zgodovini je bila uresničena zahteva, da zemlja pripada tistemu, ki jo obdeluje. Z zakonom je bilo rešeno vprašanje lastništva zemlje — agrarno vprašanje.

V vaše vasi prodira prosveta in kultura. Knjiga in učenje postajata sestavni del vašega dela. Za vedno bo iz vasi zginilo neznanje, nepismenost in zaostalost, v kateri je kmečka mladina živela v dobi stare Jugoslavije.

Zato pogumno naprej za obnovu vaših gospodarstev, za obnovu požganih hiš in celih vasi, naprej, da z enotnostjo delovnih sil pripomoremo in zagotovimo zmago Fronte. Samo tako bomo prišli do uresničenja njenih ciljev, za katere je dala svoja življenja stotine in tisoče najboljših kmetijskih sinov.

Vaša povezanost z delavskimi brati v volivni borbi, vaši skupni napori za zmago Fronte so najboljši dokaz vaše vztrajnosti v borbi za sebe, za svojo državo, za srečno in bolj veselo življenje v demokratični federativni Jugoslaviji.

vi ste nasledniki prispege padlih borcev. Njihova prisega je braniti in obraniti svobodo vseh naših narodov. Bodite organizatorji v predvolivni kampanji za zmago Fronte. Še odločneje krepite svojo enotnost. Utrjujte organizacijo USAOJa. Borite se proti vsem, ki bi hoteli razbiti naše enotne vrste in proti vsem lažnim demokratom, ki želijo z demokratskimi parolami prikriti svoje nazadnjaške cilje in protiljudsko delovanje. Bodite budni čuvarji pridobitve priborjenosti s krvjo, ki jim je edina garancija popolna zmaga Fronte!

Kraljevina je bila v vsej zgodovini našega državnega življenja vzrok in vir naših neštevilnih narodnih nesreč, stalna motnja našega državnega napredka. Predpogoj za polni razvoj naših pridobitev, naše svobode in pravice, mora biti uresničenje takšne državne oblike, s katero bo zagotovljen nemoten precvet, to je ljudska demokratična republika.

Od zmage Fronte je odvisna zagotovitev volje in pravice naših narodov, da bodo edini in izključni gospodarji svoje bodoče udele.

Ohranite ugled in slavo mladega pokolenja naših narodov, pridobljeno v požaru osvobodilne vojne! Naprej k novim zmagam!

Naprej za popolno zmago Ljudske fronte!

Naj živi enotnost mladine Jugoslavije!

Naj živi ljudska republika demokratična federativna Jugoslavija!

Naj živi nosilec liste Ljudske fronte, največji prijatelj mladine tov. Tito!

Naj živi zmaga Ljudske fronte! Beograd, 19. septembra 1945.

Glavni odbor Zveze protifašistične mladine Jugoslavije

In še lahko govorijo o naši zemlji

Nasilja, izvršena od leta 1918. dalje nad slovenskim in hrvaškim narodom v Julijski pokrajini, so zadostno znana. Rožig, uboj, ječe, obsodbe, internacije, politična brezpravnost itd. so znana sredstva tega nasilja. Vendar sedanji režim v Italiji in njegovi pokrovitelji v tujini radi prikazujejo te pojave kot samovoljno posameznikov in ne priznavajo, da je za vsem tem stala očitna državna oblast, in to že pred nastopom fašizma, pa se jim zato vse skupaj ne zdi kaj posebnega.

Urauno gasilno vladajoče fašistične stranke v Trstu »il popolo di Trieste« se je dan po strejanju bazoviskih zrtev takole izrazilo o odnosu Slovencev v Primorju do Italije: »Ali imajo stardice, ki v rokah niso, narodnost?« To je napisal Arnaldo Mussolini, ducejev brat v uradnem glasilu vlade, ki je s tem odrekla Slovincem v Italiji svojstvo narodnosti sploh.

Kako je bil ves program proti slovenskemu živju v Julijski pokrajini organiziran načrtno od države same, se vidi iz dokumentov dr. Itala Saura, ki je bil osebni Mussolinijev referent za slovenske zadeve, držav svetnik, član zakonodajne komisije itd. 31. VII. 1939 je Saur predložil Mussoliniju tako zvani: »L'appunto per il Duce«, ki ga je ta odobril, in v katerem je določil postopek proti Slovincem za popolno poitalijančenje slovenskega ozemlja: Slovincem se prepove svoja zemljišča prodajati ali kupovati; sestavi se statistika o slovenski posesti, s katerih se morajo Slovani postopoma odstranjevati, a naseljevati Italijani. Slovani naj se preženejo z ukih lastne zemlje z odpovedjo kreditov in javno dražbo posestev, s propagandističnim odvajanjem v industrijska središča, z neprestanim izseljevanjem delavcev in obrtnikov v italijanska središča, z množičnim odgonom rodbin slovenskih delavcev in kmetov v Vzhodno Afriko; ustanove se povsod italijanske šole z zavetiščji, kjer bi bila slovenska deca ves dan pod vplivom italijanskih učiteljev; odstraniti slovensko duhovščino. V dokumentu beremo: »Možnost poznejše pojave Rusije na Baikanu veleva, da več ne oklevamo!«

ših rokah) Generalnemu štabu v Rimu sami izrecno in ponovno naglašali, da je uporniško gibanje v Julijski pokrajini 1942 delo mačinov, ker sestavljajo upornike domačini (elementi del posto) in sicer kmetje, delavci, pobeželi vojaki, dekleta na vasi in krožki v mestih. Ti generali so zato predlagali, naj se ustanovi tudi v Julijski pokrajini bela garda po vzorcu Ljubljanske pokrajine, namreč MVAC, to je Prostovoljna protikomunistična milica. S tem so sami priznali, da se je nasilju uprl sam narod, bivajoč v Julijski pokrajini. Za drugo polletje 1942 je javil general Bergonzi sam nič manj kakor 421 večjih ali manjših partizanskih akcij ali spopadov v Julijski pokrajini!

Vsi ti podatki izvirajo iz izvirnih italijanskih listin, ki so nam na razpolago.

Narod, s katerim je imela italijanska vlada namene, ki so razvidni iz dokumentov Itala Saura, in ki se je tako uprl zoper krivično nasilje, kakor se vidi iz dokumentov generala Bergonzija, ne more in ne sme več ostati pod Italijo. Ni izgovora na fašistični režim, vsaka država ima tako vlado, kakršno trpi in je zanjo tako odgovorna. Mi vemo, da fašistični vpliv še ni izginil iz Italije. Poleg vseh človeških pravic, izvirajočih iz splošno priznanih načel civiliziranega človeštva, ki priznavajo vsakemu narodu svobodo, pa vsa ta načrtna nasilja Italije in moški upor slovenskih prebivalcev Julijske pokrajine zoper to, še posebej izključujeta za vso bodočnost možnost italijanske oblasti nad slovenskimi prebivalci Julijske pokrajine.

Dr. Makso Sauerl

Zahteve tržaškega delavstva

Proti odpustom od dela in grozeči brezposelnosti

Trst, 19. sept. Pokrajinski odbor enotnih sindikatov je na povelje kovinarskih sindikatov Trsta, Tržiča, Sv. Roka in Mülj o namacavenih množičnih odpustih s strani ladjedelniškega podjetja ORDA naprosil Zdrženje industrijev, naj začne takoj pogajanja za pomirjenje zaškrbljenega delavstva, ki se je znašlo pred nevarnostjo brezposelnosti. Spričo tega je bila 13. septembra konferenca prizadetih ustanov, na kateri so vztrajali zastopniki enotnih sindikatov na zahtevi, da je treba odpuste preprečiti, ker je položaj delavstva že itak težak. Podali so konkretne predloge, ki bi zadovoljili zahteve industrijev, obenem pa preprečili množične odpuste. Zdrženje industrijev je proučilo predloge enotnih sindikatov ter izdelalo protipredloge, ki bi upravi ORDA-e dovoljevali svobodno odpuščanje delavcev. Zdrženje industrijev se je postavilo na italske, da bi pomenilo sprejetje predlogov enotnih sindikatov spreminjanje odlokov zavzaniške vojaške uprave. Zato tudi ne more nadaljevati razgovorov v smislu zahtev enotnih sindikatov. Enotni sindikati so sporčili nato združenju industrijev, da njihovi predlogi ne pomenijo spremembe odlokov vojaške uprave, ker se je predlagani potopek nanašal edino na preučevanja zaradi grozeči odpustov. Dne 18. septembra so imeli zastopniki vojaške uprave ter lastniki ladjedelniške Sv. Marka, Tržiča, Sv. Andreja in Sv. Roka ves dan posvovanja o položaju ladjedelnic ter grozeči brezposelnosti. Združenje industrijev je poslalo po konferenci delavskim predstavnikom pismo, ki odklanja delavske zahteve.

Glede na to se pričakuje, da bodo ladjedelnice začele v najkrajšem času v množičnih odpuščati delavce.

in delom. Na ta način enostavno nečje vodeti, da je bila ta vojna, v kateri se je prvenstveno borilo ljudstvo in da so si vsi delavci z borbo v tej vojni priborili pridobitve, ki edine lahko jamčijo normalni in resnični razvoj gospodarskega blagostanja. Enotni sindikati so se postavili na jasno stališče: ne le, da se delavci ne smejo odpuščati, marveč je že spričo razdeljanja, ki ga je povzročila vojna, potrebno, da se vse sposobne delovne moči v polni meri zaposlijo. Ne rešuje se vprašanje z odpuščanjem delavcev in s podporami zaradi brezposelnosti, temveč nasprotno z obnovou naših tovarn, naših delavnic, naših porušenih hiš. Ne rešuje se vprašanje na ta način, da se odklanjajo narodila prijateljske sosedne sile, marveč se sprejmejo vsa naroda, kolikor se nam poverijo.

Odločno zahtevamo, da dobi delavstvo — enako kakor delodajalci — vpogled v obči obrat podjetja, tako da bodo lahko aktivno prispevali k rešitvi posameznih vprašanj in kontrolirali obče poslovanje. To pravico so si pridobili največ tedaj, ko so postavili na kocko svoj lastni obstoj in branili z orožjem v rokah svoj kruh. Hočemo, da se spoštuje ljudska volja. Zahtevamo, da se zaradi obtega blagostanja takoj prične obnova, ker bo le tako mogoče najti pot do ureditve kakor jo zahtevajo delavske množice. Delavci, brani mo pravico do življenja in pričinimo takoj z obnovo!

Proglas je bil soglasno sprejet od zbora poverjenikov, ki je obenem enotno potrdil ves postopek vodstva pri njegovih razgovorih z delodajalci.

Sestanek poverjenikov tržaškega delavstva

Dne 19. septembra je bil sestanek sindikatnih poverjenikov tržaških ladjedelnic. Prisotnih je bilo okrog 300 zastopnikov tovarniškega delavstva. Poverjeniki je narovaril tašnik Enotnih sindikatov z Tržiča, ki je črtil težko boro delavstva za črta fašizma, za črta nemške okupacije in sedanje težave pod zavzaniško zasledbo. Opozoril je zastopnik delavstva, naj ne nasledijo reakcionarnim trikom, ki bi radi izvali neslogo med delavci in bi jih postavili v položaj leta 1922. Takratno stanje je rodilo fašizem, čigar posledice so morali delavci nositi dolga leta ter žrtvovati mnogo življenj, da so se otreli fašističnim tiraniji. Delavstvo sedaj razume igro reakcije in je zato strnjeno in združeno v svojih zahtevah za delavsko pravico. Nato je tajnik pokrajinskega odbora Enotnih sindikatov počrtal, da je delavstvo upalo, da bo po težkih dnevih borbe in stradanja dosepol resnično pravico. Ljudstvo se je borilo na strani zavznikov, medtem ko so reakcionarni elementi, ki danes vladajo v gospodarskih krogih, gradili brodeve in stroje za borbo proti Angliji, Združenim državam in Sovjetski Rusiji. Omenil je, da so zastupniki Enotnih sindikatov pričakovali razgovore z zastopniki Zveze industrijev, dobili pa so že po enem dnevu pismo z odgovorom ki ti dokazal nobene volje za rešitev problema, temveč le zavlačevanje končne ureditve delavskega vprašanja. Delodajalci trdijo, da nimajo kapitala, medtem ko so d-bili narčala, ki naj bi skozi 2 leti dejala zaslužek vsem delavcem Julijske Krajine. Začeti nožejo z delom, marveč pripravljajo odpust 4000 delavcev, kakremu naj bi sledilo še večje število. Pčrtal je dolg spis-k naročil, ki jih je Jugoslavija izvršila pri raznih podjetjih v Julijski Krajini. Jugoslovanska vlada je bila pripravljena dati zaslužka vsem industrijskim delavcem za dobo 5 let. Zelo je narčala iz Trsta zaradi prikladnejših prometnih zvez. Reakcionarni krogi so postavili ekonomski problem na politično osnovo in držjo v banah svoje kapitale, delavstvo na mračno na cesto. Obenem so hoteli zedati smrti in udarec Enotnim sindikatom. V svojem namenu niso uspešni, marveč so enotni sindikati vsak dan močnejši, ker se delavstvo zaveda, da edino oni branijo njegove koristi.

Dne 20. septembra je bil sestanek poverjenikov Enotnih sindikatov industrijskih kovinarskih delavcev tržaških podjetij, na katerem so razpravljali o nameravanim odpustu 4000 delavcev. Vodilni organi Enotnih sindikatov so obvestili poverjenike o rezultatih teh razgovorov. Predsednik mestnega odbora Enotnih sindikatov je pojasnil težave, ki so jih zastopniki sindikatov imeli pri razgovorih z zastopniki zveze industrijev in razloge dosedanjih neuspehov. Od strani Zveze industrijev ni bilo mogoče doseči razumevanja za probleme obnove in za splošno težko stanje delavstva, ki je že itak izmučeno od vojnih grozot. Nato je zastopnik delavstva poudaril, da je potrebno imeti polno zaupanje v sindikalno vodstvo ter naj se ne podvzame ničesar na svojo roko, kar bi lahko škodilo razvoju dogodkov in uspehov akcije Enotnih sindikatov. Pričan je bil proglas delavstvu in meščanstvu, ki se glasi:

»Kljub vsej dobri volji od strani delavcev in njihovih sindikalnih organizacij, da bi se dosegla ureditev problema obnove, so se delodajalci odločno uprli, izgovarjajoč se, da je obnova zaradi materialnih težkoč ne mogoča. Vzporedno s tem stališčem, ki ga je zavzel razred delodajalcev, se je razvila politična kampanja, ki ima namen dokazati, da ne dovoljujejo začetka obnove postopki neke izomske sile, kakor tudi stalni neradi, ki jih izvajajo delavci. Vse to povzroča nesigurno uporabo kapitala. Oni s tem želijo ponovno vzpostavljati starega državnega fašističnega aparata, ki naj bi ustvaril povoljne pogoje za uporabo kapitala. Na ta način se želi opravičiti s politično akcijo delovanje delodajalskega razreda in prikazati za odgovornega delavski razred za to, da ni dela. Z druge strani pa se pozivajo na izgovore nacionalističnega karaktera, da bi s tem utrdili po delavcih in jih obtožili. Enotna akcija delodajalcev in njegovih političnih organov ima za cilj samo inscenirati političen manever, ki naj bi dosegel dva cilja: razbiti enotnost delavskega razreda s tem, da bi ga prisilili na vsakodnevno borbo za obstoj in delavsko emigriranje. Vse problem bi se hotel izvesti za obnovo v prostih mejah enostavnega odnosa med kapitalom

Noben počten državljan ne sme izpasti iz vplivnega imenika!

Izselitev Madžarov iz Češkoslovaške

Izjava državnega podtajnika v češkoslovaškem ministertvu za zunanje zadeve

Praga, 18. septembra

Praški radio je prenašal govor, ki ga je imel na se tanku slovaškega narodnega sveta državni podtajnik češkoslovaškega ministertva za zunanje zadeve dr. Klementis, v katerem je med drugim dejal:

Slovaška ni, kakor je dobro znano, samo zemljišča s eda Zakarpatske Ukrajine. Ona je imela velike zasuge za zbujanje narodne zavesti naših slovaških bratov v vzhodnih Karpatih. Sedaj je razumljivo, zakaj so Slovaki prvi izražali željo, naj se Zakarpatski Ukrajinci združijo z novo veliko domovino, sovjetsko socialistično republiko Ukrajino. Pobuda za združenje Zakarpatske Ukrajine s Sovjetsko zvezo je naša dober odmev tudi pri Čehih.

Državljenom ukrajinske narodnosti, ki žive na našem ozemlju, je čana pravica, da kooptirajo za Sovjetsko zvezo, naši rojaki, ki žive v Zakarpatski Ukrajini pa se bodo vrnili v domovino. Miroljubni in prijatelji ki odnosi med slovaškimi narodi niso naposledni proti nikomur. Zagotovili bodo mir, ki bo služil vsem miroljubnim narodom sveta.

Govorec o povrcahlu vojne škode s strani Madžarske je dejal:

Dovolite mi, da se ob tej priliki zahalim v imenu slovaškega naroda za sto milijonov dolarjev, ki so bili določeni skupno nam in Jugoslaviji kot odškodnina za vojno škodo, povzročeno s strani madžarskih napačalcev. Glede na škodo, povzročeno Češkoslovaški, odnosno Slovaški, bi se nam moral dodeliti večji del te vrote, toda spriznaniti se moramo s tem, kar smo dobili, glede na prme javo med našo škodo in škodo, ki jo je utrpela Jugoslavija, da ne govorimo o izgubljenih življenjih, ki jih je zakrivila Madžar-ka z množičnimi umori Srbov v Novem Sadu.

Isto morem reči tudi o naših odnosih z bratsko slovaško in demokratično Poljsko. Naša vlada je za

ohranitev naših starih mej s Poljsko. Sodelovanje s poljsko vlado bi mogli povečati, ako želi, z ugodno rešitvijo vprašanja Tešina. Naši interesi so se srečali tudi na bivši češkoslovaškoniemški meji, kjer so Poljaki prevzeli upravo v krajih, do katerih imamo zgodovinsko, gospodarsko, prometno in narodno-pravno pravico. Naša vlada in naši narodi čvrsto verujejo, da imata tudi poljska vlada in poljski narod dobro voljo za sporazum in vzpostavitve koritnih in vestranskih odnosov. S svoje strani bomo storiili vse, da se to čim prej doseže.

Naši odnosi z Veliko Britanijo, Združenimi državami Amerike in Francijo so zelo dobri in čim se bodo uredile razmere, bodo postali še priskrebnji, zlasti gospodarski in kulturni odnosi.

Vprašanje madžarske manjšine se mora rešiti končnovaljavno. To se pravi, da mora madžarska manjšina zapustiti Slovaško. Glede rešitve tega vprašanja ni najmanjšega nesoglasja med Čehi in Slovaki, niti ne med političnimi strankami, kakor tudi ne med vlado in predsednikom republike. To naglašam zlasti zaradi pisanja dela madžarskega tiska in mnenja nekaterih političnih činiteljev v Madžarski, ki si iščejo nesoglasja med nami, da bi po svoji stari navadi delali razdor med češkim in slovaškim narodom in da bi ponikali ter ocnili Slovaške, kakor so vedno delali v preteklosti. Poslušajte se sedaj kakikie diferenciranja. Madžarska hvali politiko Jugoslavije in Rumunije proti Madžarski, dočim se politika Češkoslovaške opisuje v najbolj črnih barvah. Nemo pozvani, da bi vplivali na način, po katerem bodo v Rumuniji in Jugoslaviji uredili vprašanje madžarske narodnostne manjšine. Če se rešuje v zadovoljstvo Madžarov in po potrebah Jugoslavije in Rumunije, to samo pozdravljamo, ker iskreno želimo, da bi se sosedni odnosi uredili.

Izselitev Madžarov iz Češkoslovaške

Izjava državnega podtajnika v češkoslovaškem ministertvu za zunanje zadeve

Praga, 18. septembra

Praški radio je prenašal govor, ki ga je imel na se tanku slovaškega narodnega sveta državni podtajnik češkoslovaškega ministertva za zunanje zadeve dr. Klementis, v katerem je med drugim dejal:

Slovaška ni, kakor je dobro znano, samo zemljišča s eda Zakarpatske Ukrajine. Ona je imela velike zasuge za zbujanje narodne zavesti naših slovaških bratov v vzhodnih Karpatih. Sedaj je razumljivo, zakaj so Slovaki prvi izražali željo, naj se Zakarpatski Ukrajinci združijo z novo veliko domovino, sovjetsko socialistično republiko Ukrajino. Pobuda za združenje Zakarpatske Ukrajine s Sovjetsko zvezo je naša dober odmev tudi pri Čehih.

Državljenom ukrajinske narodnosti, ki žive na našem ozemlju, je čana pravica, da kooptirajo za Sovjetsko zvezo, naši rojaki, ki žive v Zakarpatski Ukrajini pa se bodo vrnili v domovino. Miroljubni in prijatelji ki odnosi med slovaškimi narodi niso naposledni proti nikomur. Zagotovili bodo mir, ki bo služil vsem miroljubnim narodom sveta.

Govorec o povrcahlu vojne škode s strani Madžarske je dejal:

Dovolite mi, da se ob tej priliki zahalim v imenu slovaškega naroda za sto milijonov dolarjev, ki so bili določeni skupno nam in Jugoslaviji kot odškodnina za vojno škodo, povzročeno s strani madžarskih napačalcev. Glede na škodo, povzročeno Češkoslovaški, odnosno Slovaški, bi se nam moral dodeliti večji del te vrote, toda spriznaniti se moramo s tem, kar smo dobili, glede na prme javo med našo škodo in škodo, ki jo je utrpela Jugoslavija, da ne govorimo o izgubljenih življenjih, ki jih je zakrivila Madžar-ka z množičnimi umori Srbov v Novem Sadu.

Isto morem reči tudi o naših odnosih z bratsko slovaško in demokratično Poljsko. Naša vlada je za

Izselitev Madžarov iz Češkoslovaške

Izjava državnega podtajnika v češkoslovaškem ministertvu za zunanje zadeve

Praga, 18. septembra

Praški radio je prenašal govor, ki ga je imel na se tanku slovaškega narodnega sveta državni podtajnik češkoslovaškega ministertva za zunanje zadeve dr. Klementis, v katerem je med drugim dejal:

Slovaška ni, kakor je dobro znano, samo zemljišča s eda Zakarpatske Ukrajine. Ona je imela velike zasuge za zbujanje narodne zavesti naših slovaških bratov v vzhodnih Karpatih. Sedaj je razumljivo, zakaj so Slovaki prvi izražali željo, naj se Zakarpatski Ukrajinci združijo z novo veliko domovino, sovjetsko socialistično republiko Ukrajino. Pobuda za združenje Zakarpatske Ukrajine s Sovjetsko zvezo je naša dober odmev tudi pri Čehih.

Državljenom ukrajinske narodnosti, ki žive na našem ozemlju, je čana pravica, da kooptirajo za Sovjetsko zvezo, naši rojaki, ki žive v Zakarpatski Ukrajini pa se bodo vrnili v domovino. Miroljubni in prijatelji ki odnosi med slovaškimi narodi niso naposledni proti nikomur. Zagotovili bodo mir, ki bo služil vsem miroljubnim narodom sveta.

Govorec o povrcahlu vojne škode s strani Madžarske je dejal:

Dovolite mi, da se ob tej priliki zahalim v imenu slovaškega naroda za sto milijonov dolarjev, ki so bili določeni skupno nam in Jugoslaviji kot odškodnina za vojno škodo, povzročeno s strani madžarskih napačalcev. Glede na škodo, povzročeno Češkoslovaški, odnosno Slovaški, bi se nam moral dodeliti večji del te vrote, toda spriznaniti se moramo s tem, kar smo dobili, glede na prme javo med našo škodo in škodo, ki jo je utrpela Jugoslavija, da ne govorimo o izgubljenih življenjih, ki jih je zakrivila Madžar-ka z množičnimi umori Srbov v Novem Sadu.

Isto morem reči tudi o naših odnosih z bratsko slovaško in demokratično Poljsko. Naša vlada je za

Izselitev Madžarov iz Češkoslovaške

Izjava državnega podtajnika v češkoslovaškem ministertvu za zunanje zadeve

Praga, 18. septembra

Praški radio je prenašal govor, ki ga je imel na se tanku slovaškega narodnega sveta državni podtajnik češkoslovaškega ministertva za zunanje zadeve dr. Klementis, v katerem je med drugim dejal:

Slovaška ni, kakor je dobro znano, samo zemljišča s eda Zakarpatske Ukrajine. Ona je imela velike zasuge za zbujanje narodne zavesti naših slovaških bratov v vzhodnih Karpatih. Sedaj je razumljivo, zakaj so Slovaki prvi izražali željo, naj se Zakarpatski Ukrajinci združijo z novo veliko domovino, sovjetsko socialistično republiko Ukrajino. Pobuda za združenje Zakarpatske Ukrajine s Sovjetsko zvezo je naša dober odmev tudi pri Čehih.

Državljenom ukrajinske narodnosti, ki žive na našem ozemlju, je čana pravica, da kooptirajo za Sovjetsko zvezo, naši rojaki, ki žive v Zakarpatski Ukrajini pa se bodo vrnili v domovino. Miroljubni in prijatelji ki odnosi med slovaškimi narodi niso naposledni proti nikomur. Zagotovili bodo mir, ki bo služil vsem miroljubnim narodom sveta.

Govorec o povrcahlu vojne škode s strani Madžarske je dejal:

Dovolite mi, da se ob tej priliki zahalim v imenu slovaškega naroda za sto milijonov dolarjev, ki so bili določeni skupno nam in Jugoslaviji kot odškodnina za vojno škodo, povzročeno s strani madžarskih napačalcev. Glede na škodo, povzročeno Češkoslovaški, odnosno Slovaški, bi se nam moral dodeliti večji del te vrote, toda spriznaniti se moramo s tem, kar smo dobili, glede na prme javo med našo škodo in škodo, ki jo je utrpela Jugoslavija, da ne govorimo o izgubljenih življenjih, ki jih je zakrivila Madžar-ka z množičnimi umori Srbov v Novem Sadu.

Isto morem reči tudi o naših odnosih z bratsko slovaško in demokratično Poljsko. Naša vlada je za

Tovarna vagonov v Slavovskem Brodu je vstala iz ruševin

Za časa vojne je ves Slavovški Brod silno trpel. Nad tridesetkrat ga bombardirali Nemci in ustaši, aprila t. l. pa so bili oboji primorani, da se umaknejo pred napredovanjem naše vojske. Preden so zapustili Slavovški Brod, so ga popolnoma razdejali. Minirali in do graja so porušili železniško postajo, od drugih važnih objektov v mestu pa je bila razdejana velika tvornica vagonov. S tem je bila ta tovarna, ki je tako važna za naš železniški promet, popolnoma nesposobljena za delo.

Ob času bombardiranja Slavovskega Broda je padlo na tvornico vagonov

Medtem ko je del delavcev bil zaposlen na progi k rudniku, je drugi del delavcev postopoma razvijal delo v tvornici sami. V začetku maja so že popravljali poškodovane vagonne lokomotive, ki so jih našli na železniški postaji v Slavovskem Brodu ter v tvornici sami. Ob tistem času je bila vzpostavljena tudi železniška zveza z Beogradom. Predstavniški zveznega ministrstva za industrijo so zastavili tvornici nalogo, da zgradi mostove na progi Beograđ-Zagreb oziroma do Okučanov, dokoder je tedaj segalo osvobodeno ozemlje. S to nalogo je morala tvornica izpričati, da je že toliko sposobna za delo, da more poleg stalnega popravila vagonov in lokomotiv prevzemati tudi večja dela pri obnovi našega prometa.

Od Slavovskega Broda do Okučanov je bilo

630 letalskih bomb.

Če k temu pristajemo še sistematično uničevanje s strani Nemcev in ustašev, se lahko zamislimo, v kakšnem stanju se je znašlo mesto ob osvoboditvi.

Prvi delavci, ki so se že nekoliko dni po pregonu sovražnika vrnili v tvornico, so našli tam samo razvaline, ki so dajale prav malo upanja, da se bo tvornica lahko v bližnjem času popravila in usposobilna za delo. Od tvorniškega skladišča je stalo samo še kup razvalin, pod katerimi je ležala uničena ogromna količina dragocenega materiala. Tvorniški koloseki in deli vagonov so bili razmetani daleč naokrog po tvorniškem prostoru. Noben objekt tvornice vagonov ni imel cele strehe ali nepoškodovanega zida.

Razvaline in ljaki

so bili tolikšni, da je bilo težko črčiti si pot skozi nje. Od vseh delavcev in oddelkov je bila najbolj poškodovana veža za montiranje vagonov, ki je bila skoro stotodstotno uničena. Poleg nje je bila močno poškodovana tudi delavnica, ki je bila devetdesetodstotno uničena. Kje naj se začne obnavljanje? In s kakšnimi sredstvi? To sta bili dve osnovni vprašanji, pred katerima so stali delavci, pa tudi nova uprava tvornice. Te dve vprašanji je bilo treba rešiti kajti navzlic vsemu je tvornica morala obnoviti delo, ker so to zahtevale potrebe osvobodene domovine. Domovina je čakala, da dobi od tvornice vagonne lokomotive in konstrukcije za mostove.

Delavci, katerih je bilo tedaj okrog 300, so izražali gesto, kateremu so nato sledili v svojem delu:

»Obnovimo čim prej naše delavnice,

da bo tvornica mogla začeti z delom! To je bilo gesto tistih, ki so začeli z gošimi rokami odstranjevanje razvalin, vlačiti izpod njih posušene stroje itd. Velik del delavcev bi bil takrat rad tudi popravljati lastne hiše, vendar je to opustil v prepričanju, da je delo za obnovu tvornice nujnejše. Na podlagi so torej postavili vprašanje čim hitreje obnove tvorniškega podjetja in uspeh pod temi pogoji ni mogel izostati in tudi ni izostal. Proti koncu meseca aprila je bila tvornica vagonov še vedno v razvalinah. V znatni meri pa se je že lahko začelo obnavljanje dela. Med ruševinami so se svetili na novo postavljeni tiri. Med napol porušeni zidovi so stali stroji cel, popravljani in očiščeni,

poseben teden za obnovo tvornice.

Tako delajo delavci prostovoljno 3 do 5 ur vsak dan popoldne samo na popravilih. V tem času odstranjujejo ruševine, zamašujejo luknje in odnašajo nepotrebno staro železo, ki se je nakupilo v velikih količinah. Delavci in nameščeni potem, ko so dovršili svoje vsakdanje delo, primajo za lopate in krampe in s pesmi jo nadaljujejo, kar bi delo za obnovo svojega podjetja.

Nedostatek strokovnih delavcev pa se tudi tukaj čuti in to pomanjkanje strokovnih delavcev je prav za prav eden glavnih vzrokov, da se proizvodnja ne more dvigniti, kakor bi vsi radi. V tvornici

manjka ključavničarjev, kotlarjev in drugih profesionalistov.

Obisk v mariborski bolnišnici

Vedno je mnogo vozov pred njo, polno čakajočih ljudi, betežnih, ki iščejo pomoči, ki sprašujejo za nekoga, ki ga nihče ne pozna. Zdravniki hitijo, za hipce pogledajo k vratarju, če je kaj pošte, obiski prihajajo in odhajajo, tu in tam kakšna sestra stoji na prag. Bombni napadi so tudi tukaj zapustili svoja žalostna znamenja, marsikatero prazno okno še strmi vate, a v glavnem je bolniška stavba v teh nekaj mesecih svobode vendar dobila drugačno lice. Da, saj pljučni oddelek, infekcijski oddelek in novi trakti ob Tržaški cesti sprejemajo bolnike. Ti oddelki so pod bombnimi napadi najhuje trpeli.

Upravnik me pelje v pisarno; komaj spregovorim z njim nekaj besed, ga sestre že pokličejo. Razgledam se po njegovi sobi. Pod oknom se košati rumen leskov grm, na veji tik nad polico sedi sinica, nepremično gleda s svojimi malimi črnimi očmi. Ali hoče povedati, da je tukaj nihče ne preganja? Da, med temi zidovi ni prostora za sovraštvo, trpljenje očičuje, in tudi ljudje, ki žive sredi trpečih bitij, ne nosijo zlega v sebi. Iz žrtve raste dobrota srca.

Ko se upravnik vrne, mi pripoveduje o težavah pri obnavljanju. Zdej je lepo: kirurški oddelek je odprt, marsikatero nočno uro prostovoljnega dela so od bolniškega osebja zahtevala popravila. V pogovoru me opozori na izolirni oddelek, ki je ves obdan z zidarskimi odri, tudi tukaj je obnovitveno delo v polnem teku; v bližini enega mesecu bo mogel normalno sprejemati bolnike z nalezljivimi boleznimi.

Mariborsko prebivalstvo se je upravnikovemu vablu k obnovitvi bolnišnice odzvalo v velikem številu, pospravilo je ruševine, zasililo bombe kotanje, v kratkem

Potrební so tudi kleparji in tesarji, slednji prvenstveno za mostovne konstrukcije. Ta nedostatek skušajo delavci rešiti z vzgajanjem mladega strokovnega kadra. V tvornici so odprli strokovno šolo, katero pohaaja nad 100 mladincev. To so mladi delavci, ki bodo v doglednem času usposobljeni za profesionaliste. Teoretska podlaga jim bo rabila za podporo pri praktičnem delu, katerega se bodo lotili ob strani starejših tovarišev-strokovnjakov.

Starejši delavci kažejo do naraščaja veliko ljubezen in mu posvečajo vso svojo skrb. Sindikalna podružnica podjetja, ki dela v soglasju z upravo tvornice, je podzvela vse potrebne ukrepe, da se ustvari internat za strokovni naraščaj na področju tvornice. Ta naraščaj za preskrbo velikega števila mladih delavcev tvornice vagonov mora najti na pristojnih mestih vso podporo, kajti sredstva, s katerimi razpolaga tvornica, niso zadostna in ne morejo sama od sebe uspešno urediti te zadeve.

Ob nedeljah, ko delo počiva, odhajajo delavci tvornice vagonov v Slavovskem Brodu v bližnje gozdove, kjer sekajo drva. Sami so se odločili za to, da bodo s sekanjem drv oskrbeli tvornico za zimo, poleg tega pa bodo zagotovili kurivo tudi za svoje domove. Pomagali bodo tudi zadržam in z njimi vred prebivalstvu Slavovskega Broda. Prost čas, ki delavcem preostane, pa porabijo za dela po vaseh v okolici Slavovskega Broda. Z denarjem, katerega so prejeli za svoje delo, so nakupili železo ter izdelali v prostem času večje število

podkov in drugih predmetov za kmečka potrebe.

Kmetje, ki vidijo kako se delavci zanimajo za njihove težnje, prihajajo čisto v tvornico po raznovrstno pomoč. Delavci so jim pri takšnih popravilih drage volje na razpolago. Tako so n. pr. v tvornici vagonov odprli poseben oddelek za popraviljanje mlatičnih strojev, traktorjev in drugega poljedelskega orodja.

Poleg vsega tega vsakdanjega dela pa delavci še vedno najdejo dovolj časa, da se posvetijo kulturnemu in prosvetnemu delu. Marsikateri delavec pomoči napiše članek za Šten-čas, ki se redno obnavlja v tvornici vagonov. Prirreditve delavcev tvornice za vagono so brez primere na področju vsega Slavovskega Broda. Nedavno so si delavci

nabavili s prihranki od svojega dela 10 zvočnikov,

katero so namestili na raznih mestih tovarne. Za časa odmora, ko prestanejo nabijati kladiva in stroji, zadoni od vseh strani prijetna glasba.

Tako se razvija življenje in delo v tvornici vagonov v Slavovskem Brodu. Vsi se vzajemno trudijo za obnovo podjetja in za povečanje proizvodnje. Skrb za tvornico je postala del vsakdanjih skrbi vsakega tu zaposlenega delavca. Vsak dosežen uspeh veseli vse skupaj enako, vsaka težava, ki se pojavi, pa najde pozornega motrilca v vsakem posamezniku in vsej skupnosti.

Po vseh zgradbah tvornice, pri vhodu v tovarno in na vseh vidnih prostorih berše napis: »Obnovimo čim prej naše delavnice, da bomo dosegli našo proizvodnjo iz l. 1939!« (Po »Borbice«)

času je doseglo preko 30.000 delovnih ur. Bolniški kompleks ima lastno strgarsko mehanično delavnico, ki izvršuje tudi najtežja popravila zdravniške aparature in vsega drugega inventarja. Danes so vsi oddelki na tako moderni stopnji v strokovnem pogledu kakor tudi glede ureditve prostorov in čistoče in strežniškega osebja, da našim bolnikom v bodočnosti pač ne bo treba — kakor je to bilo nekoč — zaradi nezaupanja do domačih zdravnikov in bolniških ustanov iskati si pomoči v boleznih izven naše ožje domovine ali celo v inozemstvu. Istotako bo porodnišnica z adaptacijo nekaterih prostorov ena najmodernejših v Jugoslaviji, matere se bodo lahko mirno zaupale večim rokam njihovih zdravnikov in sestri.

Na ušesnem oddelku se mi odpre nov svet: resnično, ta je urejen kot vzor drugim. Zdravnik in sestra, ki je bila partizanka, mi pripovedujeta, v kakšnem strahotnem razdejanju so našli ob osvobojenju te prostore. Osebe oddelka je vse očistilo, prepleskalo stene bolniških sob, kjer se barvni odenki narahlo izpreminjajo od prostora do prostora, blagodejno in pomirjajoče vplivajo na človeka. Prečudno lepa je soba za otroke. Štirindvajset pravličnih podob jo krasi. Arhitekt Koemut jih je narisal. Tu sta sova in palček, grad in sv. Jurij, gorice in jeleni in bolni medvedek, ki ga zdravnik zdravi, otroci rajajo pod zastavo, pandur s čako in pajac in stražnik z dolgimi brki te gledajo s stene. Sploh pa je otroška bolnica največja skrb uprave — mi razklada zdravnik — začasno jo bodo nastanili v moderno zidani stavbi na bolniškem vrtu.

Mnogo je bilo storjenega v tem kratkem času, veliko pa je še te-

žav. Ob svojem umiku so Nemci odnesli s seboj preko 1100 odevi, ogromne zaboje rjuh in prevlek, komplet instrumentarij, pantostat, sterilizatorje, najdragocenejše izvode iz zdravniške knjižnice. Človeku se stemni v duši, kadar čuje o takšnem barbarizmu. V najlepši otroški sobi ne morejo namestiti malčkov, ker ni odevj...

Ko odhajam, se zopet spominim uravnikovih besed: klical sem Mariborčane k udarniškem delu. In kdo je prišel? Predvsem delavci iz magdalenske četrti, s svojimi žuljavimi dlani si komaj prisužijo kruh za vsakdanje življenje, a našli so še toliko časa, da so v bolnišnici prišli s pesmijo na ustih za kramp in lopato. F. F.

Po domovini

MANIFESTACIJE V KAMNIKU

Nikdar se niso po Kamniku doneli tako navdušeni kliči, nikdar še niso čutili take sproščenosti kakor v petek zvečer, ko se je velika množica prebivalstva in vojske zbrala na Glavnem trgu, da čestita našemu velikemu voditelju, maršalu Titu. Kamnik je ta dan dokazal svojo pripadnost k ljudski fronti Jugoslavije, svojo globoko ljubezen do maršala Tita obenem pa mržnjo in prezir nad pobeglimi izdajalci s kraljem Petrom na čelu. Nastopilo je več govornikov, ki so jih navdušeni vzklili Sovjetski zvezi, maršalu Titu, Stalinu večkrat preklinjali. Ljudstvo je zahtevalo republikansko obliko naše domovine. Ko je govornik predlagal pozdravni brzojav maršalu Titu, se odobravanje dolgo ni poleglo.

Iz Starega gradu se se dvigale proti nebu rakete, ljudstvo je manifestiralo še pozno v noč za republiko in maršala Tita.

Kamnik je dokazal, da se zaveda važnosti današnje dobe in visokega odklivanja maršala Tita.

goslavije. Razlegali so se vzklili maršalu Titu, demokratični Jugoslaviji, ljudski oblasti, odločno pa je ljudstvo odklonilo vrnitev kralja Petra in monarhijo.

Ob zaključku zborovanja so manifestanti poslali maršalu Titu čestitke k njegovemu odklivanju z redom Zmaga.

ZDRAVSTVENA EKIPA V ST. JERNEJU

V dneh od 9. do 13. t. m. se je mudila v št. Jerneju zdravstvena ekipa ki jo je poslalo iz Ljubljane ministrstvo za narodno zdravje. Zaščitna sestra je ob večerih predavala ljudem o zdravstvu, predvsem o grizi, higieni hiše, o negi dojenčka, o prvi pomoči itd. Prodavanja so spremljale skriptične slike. Ljudje so prišli k predavanju tudi iz oddaljenejših vasi; in jim sledili z velikim zanimanjem. Zaščitna sestra je obiskala ljudi tudi na domovih in jim dajala potrebne zdravstvene nasvete. Kot dar Glavnega odbora Rdečega križa so prejeli najpotrebnejši dokaj samitarne hrane.

Ker vlada med našim ljudstvom veliko zanimanje za zdravstveni pouk, in težnja za dvig zdravstvenih razmer, je slieden krajevni odbor RK, da bo s pomočjo krajevnega NO od-

ZBOROVANJE V ZAGORJU

13. septembra je bilo v Zagorju zborovanje pripadnikov Osvobodilne fronte, ki je pokazalo, da ljudstvo ne želi več povrnitve razmer stare Ju-

PODPORE RDEČEGA KRIŽA V PRIMORJU

Odelek za socialno skrbstvo pri Rdečem križu za Trst in Pokrajino je delil podporo rojakom ki so se vračali iz raznih taborišč Nemčije, ne glede na njihovo narodnost ali politično pripadnost. Vsakdo je dobil 300 do 1000 lir podpore. Do konca avgusta je bilo izplačanih okoli 600 tisoč lir demarnih podpor, poleg tega pa je odelek preko 200 ljudi obiskel in obil. Vsi pripadniki so bili deložni tudi zdravniške pomoči. Sedaj so poslali slovenski izselenci iz Amerike 2 vagona obleke in živil. Ista količina je bila poslana gorškemu okrožju. Odelek za socialno skrbstvo bo sedaj na podlagi prošnj razdelil to blago.

RIBNICA NA DOLENJSKEM

V tednu nabiranja starega železa, se je vsa naša mladina iz Ribnice in okoliških vasi z navdušenjem odzvala temu delu, da bi čim bolj pripomogli pri obnovi domovine. Z veseljem si gledal naše mlade ljudi pri zbiranju in odvažanju železa, ki so ga zbirali za 5 ton. Ze v preteklem poletju so pionirji in mladina na pobudo učiteljstva nabrali 3 vagona starega železa.

V GORJAH PRI BLEDU

bodo 23. septembra počastili spomin vseh padlih borcev, talcev in drugih žrtev fašističnega nasilja iz okolice Gorja, Mežaklje in Pokljuke. Po prihodu prvega jutranjega vlaka bo sprejem udeležencev na postaji Podhom od smeri Bohinjske Bistrice in Jesenic. Odhod na zbirališče bo pred krajevnim odborom Spodnje Gorje, ob 7. uri bo odhod na mesto, kjer je padlo 5 talcev, ob pol 8. uri bo v cerkvi v Spodnjih Gorjah žalna sv. maša, po maši pa bo polaganje vencev oam, ki so pokopani pri cerkvi v Spodnjih Gorjah. Spreved bo krenil v Radovno, kjer je bila požgana vas. Ta bodo počastili spomin žtev.

Vabimo svoje žrtev, organizacije OF, AFŽ, ZMS, RKS in ostale prebivalstvo, da se te spominске svečanosti v čim večjem številu udeležijo.

SOCIALNO SKRBSTVO NA TOLMINSKEM

Okrajno socialno skrbstvo v Tolminu pomaga zlasti 86 otrokom, ki so šli v kolonijo. Kolonijo je obiskalo več mater iz Tolmina in okolice, ki so objubile, da bodo zbrale nekaj oblike za tiste, ki so slabo obdelani. Iz našega okraja je bilo poslano v poljsko kolonijo 18 otrok. Nepraviti smo proračun za obnovev Detjeje doma ter bomo pričeli z delom, čim bo proračun potrjen.

V enem mesecu je socialno skrbstvo v Tolminu darovalo 2.290 lir za zdravila ubožnim. Bolnikom, internancem in materam je bila razdeljena dodatna hrana in sicer meso, sladkor, testenine, riž in olje.

MILJE — SV. BARBARA

Pri Sv. Barbari je bila v nedeljo 16. in v ponedeljek 17. t. m. velika ljudska prireditev, ki je v vsakem pogledu uspešna tako glede množične udeležbe ljudstva, kolikor glede pestrega spreda, pa tudi v gnotnem oziru. Godba iz Božičev je pod spretnim vodstvom dirigenta Kureta Ivana, gladko izvedla svoj spored. Na velikem slavju je sodeloval tudi celotni pevski zbor iz Plavji, ki je zapel partizanske in slovenske pesmi pod taktirko odličnega pevovodje Avgusta Brajnika. Tudi mladinci iz Sv. Barbare, mlajši od 12 let, so organizirali svojo pesno veselico, edinstveno te vrste.

Prireditev so zamislili in temeljito pripravili mladinci Merkanđel Matja, Vidica Elvino, Kocjančič Ferucio in drugi. Seveda so bili tudi govorniki, ki so udeležence navdušili. Prvi je govoril tov. Regent iz Trsta, ki je želel velika odobravanja, nadalje tovariši Pobega in Gasperini iz Milj in slednjič stari tov. Merkanđel iz Sv. Barbare. Čisti dohodek prireditve gre v sklad za zgradbo Ljudskega Doma v tem kraju. Odbor se toplo zahvaljuje vsem udeležencem na prireditvi, posebno pa ljudstvu iz Sv. Barbare za njegovo plemenito pobudo in delovno pomoč.

OSEBNE IZKAZNICE V SLOVENSKEM PRIMORJU

Zavezniška vojaška uprava v bivši Juljski Krajini je izdala odredbo, po kateri morajo imeti vse osebe od 18. leta dalje osebno izkaznico, katere bo izdala policija zavezniške vojaške uprave. Osebne izkaznice bodo 3 vsed. 1. Za tiste, ki so pristojni v Juljsko Krajino v mejah zasedbe po zavezniški vojaški upravi za jugoslovanske državljane, ki niso pristojni v Juljsko Krajino, pa živijo v zasedenem področju, in za italijanske državljane, ki niso pristojni v Juljsko Krajino, pa živijo v zasedenem področju. Vsak bo moral imeti osebno izkaznico stalno s seboj.

2. VESELI VEČER Radia Ljubljane

samo še v nedeljo 23. t. m. ob 17., 19. in 21. uri. Predprodaja vstopnic v trafikah Sever. 2323/a

OLANI OSVOBODILNE FRONTE NISO DOLŽNI SAMO, DA PRISPEVAJO V VOLIVNI FOND OSVOBODILNE FRONTE. PRITEGNITI MORAJO K TEMU DELU SE DRUGE.

Visokim predstavnikom petih veselih na mirovni konferenci v Londonu

S konference Glavnega odbora Antifašistične fronte žena Slovenije, ki se vrši ravno v času, ko je pet veselih zmagovalk nad fašizmom pristopilo k reševanju vprašanja povojnega miru in začelo z odločanjem o usodi Primorske, Trsta in Istre, z odločanjem o usodi našega in demokratičnega italijanskega življa na Primorskem, izražamo v imenu mater in žena padlih partizanov, v imenu bork, aktivistk, v imenu vseh žen Slovenije visokim predstavnikom veselih naše upravičeno pričakovanje, da se Primorska, Trst in Istra, ki jih je osvobodila Jugoslovanska armada, priključijo demokratični, federativni Jugoslaviji.

Tako rešitev upravičeno pričakujemo in zahtevamo glede na ogromne žrtve naših narodov in posebej primorskega in tržaškega ljudstva na strani velikih zaveznikov v borbi proti fašizmu, spričo dejstva, da so ti kraji naseljeni že stoletja z našimi narodi, spričo volje in zahteve slovenskega, italijanskega in hrvaškega ljudstva.

SMRT FAŠIZMU — SVOBODO NARODU!
LJUBLJANA, 18. septembra 1945.

Glavni odbor Antifašistične fronte žena Slovenije

FILMSKO PODJETJE D.F.J. — DIREKCIJA ZA SLOVENIJO

predvaja danes zadnjikrat čudovito rusko pravljico

»PRELEPA VASILJICA«

Vesilno pravljico s sliko Vasilijce dobite pri bogojati.

Predstava se vrši le ob 16.

Kupujte vstopnice v predprodaji od 10.30 do 12. 2264a

Nova uniforma Narodne milice

Vsi organi naše Narodne milice, k njim spadajo tudi prometniki na ljubljanskih cestnih križiščih, so dobili pred kratkim nove uniforme. Nove obleke so iz sivkasto-temno modrega sukna, ki so ga izdelali v domači tekstilni tovarni v Zenumu. Na rokavih imajo znak trobojnice federalne Slovenije s petokrakim zvezdom v sredini. Enake obleke so do-

bili tudi oficirji in podoficirji NM, ki so obdržali iste stopnje kakor oficirji in podoficirji Jugoslovanske armade. Uniforme narodnih miličnikov so enake po vsej državi Jugoslaviji, ne da se miličniki ene federalne jedinice ločijo od druge po svoji federalni zastavici, ki jo ima vsak pristo na levem rokavu.

Več volje do dela!

Sem pa tam se po Ljubljani sirijo čudne govore: »V tem času je res težko živeti, ni zaslužka, službo iščem pa je ne dobim. Naša oblast se premalo briga, brezposelnost grozi, draginja!«

Marsikaj podobnega govore ljudje in za vokal prav zaskrbljeno ugibljejo in si delajo prevelike skrbi, utapljajo se samo v lastne težave in prav nič ne vidijo resničnih težkoč, ki nam jih je povzročil zavojevalec.

Kako drugače in bolje bi bilo, koliko laže bi premagali težave, ki se jih prav dobro zavedamo, če bi se vsi ti približali svojim organizacijam, svojim oblastem, in pomagali reševati naloge, ki smo si jih zadali.

Ze nekajkrat je bilo objavljeno, da se je Mestni narodno osvobodilni odbor zaradi velike stanovanjske krize lotil težke naloge, da zgradi stanovanjsko kolonijo s 96 stanovanj. Toda slabo bi bilo, če bi morala ta naloga sloneti samo na MNOO. Kljub temu, da je Narodna vlada Slovenije kreditirala vsoto 5 milijonov dinarjev za gradnje, kljub temu, da je oddelček za gradnje in obnovo pripravil tehnično stran in prevzel odgovornost za zidanje, katero se je že pričelo, so se pokazale velike težave v tem, da manjka delavcev. Čudno se čuje: »manjka delavcev,« ko so nekateri mnenja, da je »brezposelnost«. Resnica je ta, da bi oddelček za gradnje in obnovo takoj zaposlil najmanj 150

delavcev, ki jih nujno potrebuje, da čimprej dogradi stanovanjsko kolonijo in da se s tem delom reši stanovanjska beda. Da bi se danes v vsej Ljubljani ne dobilo 150 ljudi, ki bi se odločili in prijeli odločno za delo ter s tem pomagali vsej Ljubljani k zboljššanju, je skoraj neverjetno.

Potemtakem je vzrok nekje drugje, v tem, da nekateri mislijo, če je svoboda, ne bo treba več delati! Kruto se motijo v svoji brezmiselnosti zaskrbljenosti. Pravilno bi bilo, če bi za vokal manj nergali, se pridružili množičnim organizacijam OF in na njihovih sestankih obravnavali skupne zadeve. S tem bi se jim odprla pot, po kateri bi spoznali, da se oblasti trudijo za izboljšanje. Spoznali bi se več: da je treba odborom, ki so jih sami volili, pomagati z nasveti, s predlogi, s stvarnim delom.

Da nadomestimo izgubljeni čas, pozivamo vse množične organizacije, naj takoj pristopijo na pomoč in poleg 150 stalno zaposlenih delavcev, ki so nujno potrebni, organizirajo prostovoljne skupine, ki bi se izmenoma od prilike do prilike udeležile tega prepotrebne dela.

Ljubljancani sami smo dolžni, da si zgradimo domove. Nikogar ne bomo mogli dolžiti, če nameravani načrt za gradnjo stanovanj letos še ne bo končan — razen nas samih! Če smo vse to spoznali, bomo šli z dobro voljo na delo!

O vseh teh referatih se bo razvil razgovor ter bodo odposlanci podružnic, krajevnih odborov zvez in krajevnih medstrokovnih odborov imeli priložnost, da sporočijo misli in želje članstva sindikalnih organizacij ter da stavijo predloge za bodočo delo.

Na kongresu bodo sprejeta pravila Glavnega odbora ESZDNJ za Slovenijo, nato pa bo po pravilih izvoljen novi Glavni odbor ESZDNJ za Slovenijo, ki bo sestavljen iz 29 do 36 članov. Prav tako bo izvoljeno finančno nadzorstvo Glavnega odbora iz 5 članov. Na kongresu izvoljeni Glavni odbor bo izvolil iz svoje srede izvršilni odbor, ki bo sestavljen iz 11 članov.

Kongres bo nadalje razpravljal o proučevanju Glavnega odbora za Slovenijo za leto 1945.

Na podlagi referatov ter predlogov, ki jih bodo stavljal odposlanci, bo sprejel kongres resolucije, v katerih bo prišla do izraza volja našega delavstva in nameščenstva in v katerih bodo Glavni odbori zahtevane smernice za njegovo delo v dobi do naslednjega kongresa.

Kongres daje našemu delavskemu razredu tudi priložnost, da z raznimi javnimi nastopi izrazi svojo enotnost in pokaže vsemu svetu voljo, da vztraja v svoji borbi za pravo ljudsko demokracijo, za utrditev in izgraditev demokratične federativne Jugoslavije, v svojem delu za obnovo v vojni porušenega gospodarstva, v stremljenju, ki jim je namen, da se doseže zboljšanje socialnega položaja delovnih množic in končno v neutrudljivem delu za kulturni dvig vseh delavcev in nameščencev.

V ta namen je poleg delovnega programa kongresa sklenjena tudi vrsta javnih manifestacij, zlasti svečan začetek kongresa v nedeljo 23. 9. 1945 od 8.30 do 11. ure na Taboru, manifestacijski sprevod po glavnih ulicah Ljubljane v nedeljo 23. 9. 1945 od 11. ure dalje ter več javnih kulturnih prireditev, tako kulturno-prosvetnih kakor telesno-vzgojnih.

Kongres mora biti pregled naših delavskih množic, potrditev poldobitve, ki si jih je naš delavski razred z delom in žrtvami priboril za časa narodno-osvobodilne borbe, ter vzpodbuda za njihovo delo v bodočnosti. Kongres pa mora biti tudi svarilo in opomin vsem tistim reakcionarnim elementom, ki upajo, da bi se mogli povrniti stari časi, ko je bil delavec le mezu suženj, ne pa človek s politimi človeškimi pravicami.

Zato se bodo kongresa poleg odposlancev, ki bodo prisostvovali vsemu poteku kongresa v dnevih od 23. do 25. septembra 1945, udeležili v nedeljo dne 23. 9. 1945 velike množice naših delavcev in nameščencev predvsem iz tistih krajev, ki od Ljubljane niso toliko oddaljeni, da bi udeleženci bili onemogočeni, da se še isti dan zvečer vrnejo na svoje domove. Kakor smo že poudarili v prejšnjih člankih, nas namreč ta naša manifestacija, kljub svojem velikemu pomenu ne sme odvrniti od dela in bomo skrbeli za to, da se vsi udeleženci razen odposlancev in posebej pozvanih gostov vrnejo v ponedeljek na svoje golo.

★

PREHRANA ZUNANJIH UDELEŽENCEV

Zaradi racioniranja živil je nemogoče, da bi vsi udeleženci kongresa prejeli v Ljubljani hrano. Prehrano je mogoče preskrbeti samo za odposlance ter povabljene zastopnike in goste, ki bodo imeli zelene ali rdeče kongresne izkaznice. Te osebe bodo namreč morale priotvortvati vsemu potku kongresa in je zato neobhodno potrebno, da prejmejo najnujnejši obrok hrane.

Ne smemo pa računati na prehrano v Ljubljani ostali udeleženci kongresa, ki se bodo udeležili le nedeljskega sprejema dne 23. septembra 1945. Ti udeleženci morajo svoj prihod v Ljubljano, kjer le mogoče, urediti tak

ko, da bodo prispeli v Ljubljano v nedeljo zjutraj in odptovali domov v nedeljo zvečer. Ker bodo v Ljubljani le en dan, jim ne bo preteško, prinesť za ta dan hrano s seboj.

Opozarjamo, da morajo vsi udeleženci kongresa, razen odposlancev in povabljenih zastopnikov ter gostov, biti v ponedeljek 24. t. m. zopet na svojih delovnih mestih. Nikoli ne smemo pozabiti, da je naša prva dolžnost, da sodelujemo pri obnovi gospodarstva vsak na svojem mestu. Od te dolžnosti nas ne sme odvrniti niti sindikalni kongres. Nasprotno, naloga

Okrajne volivne komisije v celjskem okrožju

Okrožna volivna komisija za celjsko okrožje je v smislu člena 13. zakona o volitvah narodnih poslancev za ustanovljeno skupščino na predlog okrajnih izvršnih odborov postavila na sejah dne 6. in 10. septembra t.l. naslednje okrajne volivne komisije:

1. Volivni okraj Celje, sestojajo iz okrajev Celje mesto in Celje okolica: predsednik Lesiak Juro, okraj sodnik iz Celja, tajnik Spraje Peter, delavec-študent iz Migojnice pri Zalcu, članica Ferece Marica, uradnica iz Ljubljane, sedaj v Celju: namestnik predsednika Drakler Jakob, rudar iz Dola pri Hrastniku; namestnik tajnika Vodovnik Ivan, krojač iz Letuša; namestnik člana Jošt Melhijor.

2. Volivni okraj Šoštanj: predsednik Brunšek Jože, okrajni sodnik iz Šoštanja, tajnica Čebular Danica, kmečka hči iz Mislina; član Oslovnik Adolf, električar iz Velenja; namestnik predsednika Vrabčič Jože, rudar iz Velenja; namestnik tajnika Šterben Anica, uradnica iz Šoštanja; namestnik člana Košan Ivan, kmet iz Šoštanja.

3. Volivni okraj Gornji grad: predsednik dr. Strehovec Stane, okrajni sodnik iz Gornjega grada; tajnik Mikuš Boris, študent agronomije iz Šmartnega ob Paki; član Marovt Ivan, poš. uradnik iz Ljubnega; namestnik predsednika Rode Ivan, kmečki sin-invalid iz Nazarija; namestnik tajnika Remic Pavla, trgovska pomočnica iz Gornjega grada; namestnik člana Fricelj Adolf, kmečki sin iz Gorice.

4. Volivni okraj Slov. Konjice: predsednik Berlic Leon, okraj sodnik, Slov. Konjice; tajnik Balasa Baltezar, trgovski pomočnik iz Konjice; član Tinta Oskar, inž. agronomije iz Konjice; namestnik predsed. Paskolo Drago, čevljar iz Cigonc; za namestnika tajnika Grubelnik Režika, uradnica iz Konjice; za namestnika člana Čamažar Mihael, strugar iz Konjice.

Same do 24. t. m. je še čas za popravke v listih menikov. Zato poglej, če si v imeniku!

Peti dan razprave proti Paveličevim generalom in višjim častnikom

Peti dan razprave proti najvišjemu starejšinskemu osebju Paveličevih vojske pred voliškim senatom vrhovnega sodišča v Beogradu je bil prvi zaslisan Peter Sabljak, kapetan bivše jugoslovanske vojske in ustaški polkovnik. Nemške okupatorje je počakal v Sarajevu, ne da bi oddal v vojni en sam strel, nato pa je pisko Zemuna odšel v Zagreb in dobil mesto nadzornika intendanture v stabu ustaške vojske. Za vestno oskrbovanje vsaj oboježenih sil take imenovane hrvaške vojske, to je za vestno ropanje ljudstva v Hrvaški, je bil oblikovana z redcem krajsja Zvonimirja, razen tega je bil povsilen v ustaškega polkovnika.

Obtoženi Sabljak poudarja, da je bilo njegovo delo pisarniško in da kot »majhen činitelj ni mogel ničesar napraviti. Šljal je o pokoljih in ubojih in se ni s tem strinjal. Z Nemci je bil v zvezi zato, ker razume nemščino. Simpatizirerje narodno osvobodilnega gibanja ni podpiral, temveč je živel sam zase.

Obtoženi Antun Suh, major bivše jugoslovanske vojske in podpolkovnik NDH, se je takoj stavil na razpolago ustaškim oblastem in je delal v tehniškem oddelku letalskega poveljstva. Marca 1942 je odšel v Berlin, kjer je koncem 1943. postal šef oziroma odposlanec Paveličevega letalstva v Berlinu. Maja 1944. se je vrnil v Zagreb in dobil mesto v ministrstvu oboježenih sil, kjer je ostal do prihoda jugoslovanske vojske v Zagreb. Obtožen je, da je kot osebnost visokega zaupanja Nemcem in ustašem napravil na položaju odposlanca v Berlinu vse, kar je mogel storiti za okrepitev okupatorjevega položaja v naši deželi.

Obtoženi Zvonimir Pojč, lekarniški major bivše jugoslovanske vojske in lekarn. podpolkovnik NDH, se ne čuti krivega, ker je kot upravitelj sanitetnega skladišča ostal v Zagrebu in dopustil, da so vsa sredstva tega skladišča neposredovana padla v roke okupatorju. Ves čas vojne je služil okupatorju in domačem izdajalcem, medtem ko sam trdi, da je baje služil interesom hrvaškega naroda. Tudi on je živel sam zase, pisarniško. Tudi on trdi, da so bili v domobranstvu sinovi hrvaškega naroda, predsednik pa vrša, proti komu so se borili ti sinovi hrvaškega naroda; borili rano ob rami z Nemci. »Razumljivo, borili so se proti drugim sinovom hrvaškega naroda, odgovori sam predsednik dr. Hrnčević. Obtoženec na koncu izjavi, da ni mnenja, da bi bili Nemci proti hrvaškemu narodu.

V borbo za uresničenje programa Ljudske fronte, ki pomeni svobodo, enakopravnost in blagostanje jugoslovanskih narodov!

ga in rednega napora pri obnovi gospodarstva je med drugim ta, da vzbudi pri vseh delavcih in nameščenjih zavest o potrebi neprestanega, trajnega spodarstva.

5. Volivni okraj Trbovlje: predsednik dr. Hodžar Jakob, okraj sodnik iz Trbovelj; za tajnika Šušter Alojz, vrtnar iz Zagorja; član Lindič Slavko, soboslikar iz Radeč; namestnik predsednika Seme Fran, rudar od Sv. Jederti; namestnik tajnika Pečar Otmir, kovač iz Zagorja; namestnik člana Potišek Stefa, rudarjava vdova iz Hrastnika.

6. Volivni okraj Šmarje pri Jelšah: predsednik Radej Anton, okrajni sodni v Šmarjah; tajnik Luskar Ivan, mali trgovec iz Kozjega; član Kidrič Martin, kmet in tov. delavec iz Meština; namestrik predsednika Polšak Stefica, delavka iz Šmarja; namestnik tajnika Tomažič Ivan iz Šmarja; namestnik člana Pečolar Janko, rudarski delavec iz Rogatca.

K zakonu o volitvah narodnih poslancev v utavodajno skupščino

Vodlonku, v katerem govori članek pod gornjim naslovom o dodelitvi dopolnilnih mandatov po zvezni volivni komisiji, se nahaja bistvena pomota. Dodelitev teh mandatov se izvrši takole:

Recimo, da je treba voliti 348 poslancev in da so dobile zvezna lista A 2.400.000 glasov, zvezna lista B 1.800.000 glasov, zvezna lista C 201.000 glasov in vse samostojne okrožne liste skupaj 1.689.000 glasov tako, da je bilo oddanih 6.090.000 glasov. Te število se deli s 348, kar da količnik 17.500. Nato se s tem količnikom deli število glasov, ki jih je prejela vsaka zvezna lista, s čimer se dobi, da bi po čistem proporciju morala dobiti lista A 137, lista B 102 in lista C 11 mandatov. One zvezne liste, ki so po okrožnih volivnih komisijah v vsi državi prejele dodeljenih manj mandatov, dobe od zvezne volivne komisije razliko, dodeljeno kot dopolnilne mandate.

bili po dostavah obveščevalnega oddelka ustrezni številni domobranci in civilni prebivalci. Obtoženec navaja na koncu, da je rešil približno 20 domobranskih družin.

Vojaški senat je nato zaslisan Antona Nardelija, podpolkovnika bivše jugoslovanske vojske in generala NDH, ki je po predaji Nemcem v Makedoniji odšel v Zagreb in postal pomočnik poveljnika sarajevskega okrožja. Avgusta 1941. je kot poveljnik bataljona odšel v okolico Vlasence in je v krvi zažulil narodno vstajo. Julija 1942. je prevzel poveljstvo nad 11. pehotnim polkom, nato pa je na Korudnu skupaj z Nemci in pod nemškim poveljstvom vodil krvave boje proti narodno osvobodilni vojski, uničujoče rodoljubno prebivalstvo na tem področju. Januarja 1944. je odšel z II. lovskim zborom v Nemčijo zaradi vezbanja in dopolnitve oborožitve. Po

Življenje in trpljenje koroških Slovencev

Celovec, 17. septembra. »Koroška kronika«, glasilo angleških zasedbenih oblasti v Celovcu, je v septembru začela objavljati spomine slovenskega župnika na Koroškem, Hanjga Maierhoferja, na njegovega očeta Karola Maierhoferja. Maierhoferjev oče je bil dolga leta zaposlen v čevljarški zadrugi pri Gospe sveti. Svojemu sinu Hanjgu Maierhoferju je večkrat popisal razmere, kakršne so bile leta 1854. in še pozneje na Koroškem, ko je bilo še vse na Gosposvetskem polju, severno od Vrbskega jezera in Beljaka slovensko. Razen drugih doživljaj mu je pravil tudi tole:

Leta 1854. je avstrijski cesar potoval iz Trga preko Blatograda v Celovec. Na cesti iz Trga za Čajncami (Tultschnig), severno od Celovca in zapadno od Gosposvetskega polja ga je čakala množica ljudi. Župan tedanje čajnške občine ga je pozdravil v slovenskem jeziku in ga opozoril, da je stopil tam že na slovensko zemljo Koroške. Prebivalstva Celovca je bila tedaj več kot polovica slovenska. Po uradnem ljudskem štetju iz leta 1861. je bilo med prebivalci Celovca 62.80 odstotkov Slovencev. Občina Čajnce odnomo Dhošve, pod katero obično so Čajnce spadale, je imela vso dobo in še leta 1907. nemško-slovenski občinski žig. Na poti iz Celovca v Beljak, na Vratih pri Podkloštru in v vseh krajih do Šmohorja v Ziljski dolini je ljudstvo cesarja pozdravljalo samo v slovenskem jeziku. Okrog Celovca, v Krivi vrbi, v Porečah, v Vrbi, kakor sploh na severnem obrežju Vrbskega jezera tedaj še ni bilo nobenih Nemcev. Šele tujski promet je v zadnjih 50 letih privabil Nemce v te kraje.

V St. Rupretu, severno od Beljaka, je bil tedaj župnik Jurij Prešeren, brat največjega slovenskega pesnika Prešerna. Ta župnika, ki je danes pomembna, je bila tedaj še slovenska. Prešernova mati je prebivala stalno pri svojem sinu župniku v St. Rupretu nad Beljakom, kjer je tudi umrla in je v St. Rupretu pokopana. V Šmohorju v Ziljski dolini je vodil Ziljanec in Ziljanke v narodnih nošah narodni duhovnik Matija Majer Ziljski, ki je imel nagovor v slovenskem jeziku. Na vprašanje, če prebivajo tudi tukaj Slovenci, je Majer Ziljski cesarju odgovoril: Da, od tu pa do Carigrada. Tudi kulturno življenje je bilo te-

vrnitvi je stopil v boj proti narodno osvobodilni vojski na črti Bihač—Knin, Novembra 1944. je postal poveljnik divizije v Dvoru na Uni. V tej diviziji je bil tudi 8. ustaški zbor, ki je izvršil strašna zverinstva na Banji, v Bosni in na črti Sunja—Bosanska Dubica. Požgane so bile vsaj in izvršeni množični pokolji. Marca 1945 je postal poveljnik I. udarne divizije in je vodil težke boje proti narodno osvobodilni vojski na odseku Gline, tudi to pot po nemškem poveljstvom.

Javni tožilec je izjavil, da razširj obtožnico proti Nardeliju in da ga obtožuje za zločinska dejanja, izvršena proti našemu narodu, ker je izvrševal uboje nedolžnih ljudi, ki so hoteli preiti na stran borecev za svobodo, ker se je udeleževal požiga vasi okrog Vlasence in Visokega ter akcij na Kozari.

daj na Koroškem zelo živahno, saj so delovali tedaj na Koroškem orvaki Slovencev kakor Janežič, Jarnik, Einspaeler, Rudmaš, Šumper, Achaelj, Šlomšek in drugi.

Po tej dobi se je od šestdesetega in sedemdesetega leta prejšnjega stoletja začela brezobzirna in nasilna germanizacija koroških Slovencev izvajati z vso silo in z vsemi nemoralnimi sredstvi. Vse pridobitve te nasilne germanizacije hočejo še danes golovi krogi predstavljati kot normalen razvoj na Koroškem, kar pa je v očitnem nasprotju z načeli prave demokracije. Koroški Slovenci so se borili skoraj skozi sto let proti tem amoralnim metodam germanizacije in opozarjali na nje ter zaslužijo po veličini svojih žrtev v osvobodilni borbi sedanje vojne, da se te krivice popravi.

Novo aretacije koroških Slovencev

Angleško vojaško sodišče je obsodilo koroškega partizana Koroška Ivana iz Goselne vasi pri Dobri vasi na 18 mesecev zapora. Faniko Simon iz Piberka je vojaško sodišče v Celovcu obsodilo na 4 mesece zapora. Aretiran je bil Ernest Sadovnik, ki so ga odpeljali v zapore v Velikovicu. Vsem očitajo bodisi nedovoljeno preokračenje meje, bodisi agitacije med ljudstvom za Jugoslavijo.

Dvojna mera škofijskega ordinariata v Celovcu

Pliberški župnijo upravlja še vedno prošt Schulzer, ki je prišel na to mesto, ko so nacifašisti leta 1938. pregnali slovenskega dekana Valentina Brandsteterja. Škofijski ordinariat v Celovcu doslej še ni poskrbel, da bi se pregnani slovenski duhovnik Val. Brandsteter mogel vrniti v svojo župnjo, medtem ko je v času hitlerjevskega režima vneto sodeloval pri izgonih slovenskih duhovnikov s slovenskega ozemlja Koroške

Jugoslovanska repatriacijska komisija v Celovcu

Ob koncu avgusta je začela v Celovcu poslovati jugoslovanska repatriacijska komisija. Vsi Jugoslovani, ki se želijo vrniti domov, dobijo v njeni pisarni, Salmstrasse št. 6, vsa potrebna pojasnila.

Med primorskimi rojaki

Primorski Slovenci v Franciji si žele domov

V okrožju Marselija živi okoli 5.000 primorskih Slovencev, ki so jih leta 1942. italijanski fašisti nasilno odvedli v kazenske bataljone na Korziki, kjer so živeli v najtežjih okoliščinah pod najhujšim terorjem. Ko so se zavezniki izkazali na Korziki, so jim primorski Slovenci pomagali osvoboditi otok. Zavezniki so jim obljubili, da jim bodo pomagali v boju proti fašizmu, dokler jim ne bo dana možnost vstopiti v Jugoslovansko vojsko. Kmalu so zavezniki spoznali poštrevnost primorskih Slovencev in jih odklovali s mnogimi priznanji.

Primorski Slovenci pa niso samo z besedo, ampak tudi z dejanji hoteli pomagati svoji opustošeni domovini. Samo letos so zbrali za Jugoslavijo blizu 5 milijonov frankov in nad 2.000 kg raznih živil. Mnogi so dali in še dajejo vso svojo mesečno plačo, ni pa med njimi niti enega, ki ne bi za domovino dajal vsaj dela svoje plače.

Njihova želja, da bi se čim prej vrnili v domovino, v so dostej ni izpolnila in delajo pri tem tudi z zavzešnje strani velike ovire. Reakcija skuša primorske Slovence zavrniti od vrnitve, vendar brez uspeha, kajti ista ljubezen do domovine, ki so jo pokazali v boju s fašistično Italijo, jim narekuje tudi sedaj, da se vrnejo domov in pomagajo pri obnovi. Posebno si žele domov zaradi tega, ker sedaj na mednarodnem polju odločajo o usodi domovine, kateri bi želeli neposredno povedati, naj bo vztrajna in ljubezni do svojih osvoboditeljev in nepopustljiva v zaupanju do maršala Tita.

Slovensko-italijanski miting v Renčah

Dne 2. septembra je prosvetno društvo v Renčah priredilo miting. Povabilu se je odzvalo veliko število Italijanov in Slovencev iz Trčiča in sosednih vasi. Prireditve so se udeležili tudi garibalanci in tovariši odreda JA s Krasa.

Poleg domačega prosvetnega društva sta nastopila tudi zbor odreda JA in zbor garibalincev. Garibalanci so izrazili svoje zadovoljstvo, ker so lahko obiskali Renče, kjer so imeli zatočišče v času najhujših borb s fašisti.

Fašistični pomagači v službi zasedbenih oblasti

Na čelu angloameriških slovenskih šol novih pokrajinj Trsta in Gorice sta šolska nadzornika kot predstavnika vsega angloameriškega šolstva. To šolstvo je pod vodstvom šolskih superintendantov g. Rubinjca za tržaško pokrajino in g. De Vetta za goriško pokrajino. Kakor znano opravljata superintendant posle nekdanjega kraljevskega provoditorja, vrhovno vodstvo nad vsem šolstvom v Primorski pa ima angloameriški šolski referent poročnik g. Simoni.

Šolski referent pri angloameriški vojaški upravi poročnik Simoni je imenoval za šol. nadzornika slovenski šol na Gorškem dr. Kacina. To je oni prof. dr. Kacin, ki je poučeval v domobranski nacifašistični slovenski gimnaziji v Gorici.

Kakor zatrjujejo, nameravajo imenovati angloameriške vojaške oblasti za tržaškega nadzornika slovenskih šol znanega fašističnega didaktičnega ravnanja Mediča ali pa domobranskega sodelavca z nacifašisti dr. Barago, ki je pobegnil iz Starega trga na Kranjskem.

Naše gospodarstvo

Uredba o naseljevanju borcev v Vojvodini

Agrarni svet je na podlagi čl. 31. zakona o agrarni reformi in kolonizaciji izdal uredbo o naseljevanju borcev v Vojvodini. Ta uredba dojuča naslednje:

Dodelitev zemlje

Vsaki družini bo za naselitev dodeljenih 8 katastrskih orolov zemlje s stanovanjsko hišo in pomožnimi gospodarskimi posojili. Začetni od pčetačana družine se dodeli še pol kastrostrske orolne na vsakega člana, vendar skupna površina dodeljene zemlje ne more presegati 12 orolov. Narodni herojem, družinam prdilih narodnih herojev in častnikom Jugoslovanske armade, ki so po poklicu kmetje, ter družinam (hišnim zadrugam), ki imajo preko dvanajst čtencov, se dodeli do 30 odstotkov več zemlje, kakor bi jim pripadalo po prednjem odstavku.

Naselitev in vknjižba lastninske pravice

Vsak naseljenec se mora za dodeljenim posestvu naseliti v družino v roku enega leta, računajoč od dneva, ko prejme odločbo o dodelitvi zemlje. Če se v tem roku ne naseli, se mu zemlja odvzame in ne more dobiti druge. Isti predpis velja tudi za naseljence obrtnike. Ko se naseljenec naseli, izvršijo organi ministrstva za kolonizacijo v najkrajšem času vpis lastninske pravice na dodeljeni zemlji v zemljiško knjigo. Tudi naseljenec sam lahko po naselitvi vsak čas zahteva vknjižbo svoje pravice.

Restitucija o dodelitvi ali odvzemu zemlje izda minister za kolonizacijo

Ta restitucija je javna listina, ki predstavlja pravno podlago za zemljiščno vknjižbo. Naseljenec dobi zemljo in zgradbe v last z naslednjimi omejitvami, ki se vknjižijo: 1. Od črne vknjižbe lastninske pravice naseljenec za dobo dvajset let ne more zemlje deliti, prodati, dati v zakup ali zastaviti, darovati ali menjati niti v celoti niti delno; 2. V teh dvajsetih letih se naseljenec ne sme z dodeljene zemlje odseliti, niti jo tako zapustiti, da bi jo prenehala obdelovati in upravljati. Če to vendar stori in se v enem letu ne vrne ter zemlje ne prevzame v svojo upravo in obdelovanje, mu bo zemlja odvzeta in druge zemlje kot naseljenec ne bo mogel dobiti.

Ostale dolžnosti in pravice

Brez pravice do odselodnine je dolžan naseljenec dopustiti, da teče skozi njegovo posestvo pa tudi skozi vrt in dvorišče jarek za namakanje ali drenažo. Tega ne more naseljenec zabraniti niti tedaj, če noče biti član vodne zadruge. Vendar morajo biti jarki urejeni tako, da lastnik zaradi tega nima poljske ali druge škodi, sicer ima pravico zahtevati odselodnino od vodne zadruge, ki jo določi narodni odbor.

Restitucija vseh vrtov in parcel

V vrtih, kjer se zemljišča, dodeljena naseljenecem, pomešana z zemljišči domačih lastnikov, veljajo gornje odredbe le za zaplenjeni del ledine in gozdnega zemljišča. Če naseljenec, ki so dobili zemljišča za pogozditev, v dveh letih ne začne s pogozdovanjem ali v prvih letih zemljišča dokončno ne pogozdijo, se jim za pogozditev dodeljeni del ledine odvzame in se dodeli drugi družini. Uredba še vsebuje podobne določbe glede sekancij in obsevanja in glede načrta o pogozditvi in gospodarjenju na pogozdenem zemljišču, ki ga mora vsaka vas v dveh letih izdelati in poslati v poštitev v zveznemu ministrstvu za kolonizacijo.

Zemljišča za vrtove in za vaške obrtnike

Vsak naseljenec dobi v okviru dodeljene zemlje zemljišče za vrt, ki lahko obsega do ene četrtnine dodeljenega zemljišča, po pravilu pa ne sme biti manjše od enega orolne in ne večje od dveh orolov. Vsak naseljenec sme vrt ograditi in ni dolžan dati sužnosti prehoda skozi vrt. V vsakem primeru pa mora vrt, ki je pri hiši, ograditi v smeri proti dvorišču in mora zvezati svojo ograjo z ograjo svojih sosedov.

V vsaki vasi je treba pustiti nekaj hiš za vaške ustanove in potrebe vaških obrtnikov

Borcem obrtnikom, ki se želijo naseliti kot obrtniki, bodo dodeljene hiše, primerno za stanovanje, in za obrt, s katero se bavijo. Obrtniki dobe tudi vrt v obsegu največ dveh orolov.

Naselitev in vknjižba lastninske pravice

Restitucija o dodelitvi ali odvzemu zemlje izda minister za kolonizacijo. Ta restitucija je javna listina, ki predstavlja pravno podlago za zemljiščno vknjižbo. Naseljenec dobi zemljo in zgradbe v last z naslednjimi omejitvami, ki se vknjižijo: 1. Od črne vknjižbe lastninske pravice naseljenec za dobo dvajset let ne more zemlje deliti, prodati, dati v zakup ali zastaviti, darovati ali menjati niti v celoti niti delno; 2. V teh dvajsetih letih se naseljenec ne sme z dodeljene zemlje odseliti, niti jo tako zapustiti, da bi jo prenehala obdelovati in upravljati. Če to vendar stori in se v enem letu ne vrne ter zemlje ne prevzame v svojo upravo in obdelovanje, mu bo zemlja odvzeta in druge zemlje kot naseljenec ne bo mogel dobiti.

Restitucija o dodelitvi ali odvzemu zemlje izda minister za kolonizacijo

Ta restitucija je javna listina, ki predstavlja pravno podlago za zemljiščno vknjižbo. Naseljenec dobi zemljo in zgradbe v last z naslednjimi omejitvami, ki se vknjižijo: 1. Od črne vknjižbe lastninske pravice naseljenec za dobo dvajset let ne more zemlje deliti, prodati, dati v zakup ali zastaviti, darovati ali menjati niti v celoti niti delno; 2. V teh dvajsetih letih se naseljenec ne sme z dodeljene zemlje odseliti, niti jo tako zapustiti, da bi jo prenehala obdelovati in upravljati. Če to vendar stori in se v enem letu ne vrne ter zemlje ne prevzame v svojo upravo in obdelovanje, mu bo zemlja odvzeta in druge zemlje kot naseljenec ne bo mogel dobiti.

Restitucija o dodelitvi ali odvzemu zemlje izda minister za kolonizacijo

Ta restitucija je javna listina, ki predstavlja pravno podlago za zemljiščno vknjižbo. Naseljenec dobi zemljo in zgradbe v last z naslednjimi omejitvami, ki se vknjižijo: 1. Od črne vknjižbe lastninske pravice naseljenec za dobo dvajset let ne more zemlje deliti, prodati, dati v zakup ali zastaviti, darovati ali menjati niti v celoti niti delno; 2. V teh dvajsetih letih se naseljenec ne sme z dodeljene zemlje odseliti, niti jo tako zapustiti, da bi jo prenehala obdelovati in upravljati. Če to vendar stori in se v enem letu ne vrne ter zemlje ne prevzame v svojo upravo in obdelovanje, mu bo zemlja odvzeta in druge zemlje kot naseljenec ne bo mogel dobiti.

Restitucija o dodelitvi ali odvzemu zemlje izda minister za kolonizacijo

Ta restitucija je javna listina, ki predstavlja pravno podlago za zemljiščno vknjižbo. Naseljenec dobi zemljo in zgradbe v last z naslednjimi omejitvami, ki se vknjižijo: 1. Od črne vknjižbe lastninske pravice naseljenec za dobo dvajset let ne more zemlje deliti, prodati, dati v zakup ali zastaviti, darovati ali menjati niti v celoti niti delno; 2. V teh dvajsetih letih se naseljenec ne sme z dodeljene zemlje odseliti, niti jo tako zapustiti, da bi jo prenehala obdelovati in upravljati. Če to vendar stori in se v enem letu ne vrne ter zemlje ne prevzame v svojo upravo in obdelovanje, mu bo zemlja odvzeta in druge zemlje kot naseljenec ne bo mogel dobiti.

Restitucija o dodelitvi ali odvzemu zemlje izda minister za kolonizacijo

Ta restitucija je javna listina, ki predstavlja pravno podlago za zemljiščno vknjižbo. Naseljenec dobi zemljo in zgradbe v last z naslednjimi omejitvami, ki se vknjižijo: 1. Od črne vknjižbe lastninske pravice naseljenec za dobo dvajset let ne more zemlje deliti, prodati, dati v zakup ali zastaviti, darovati ali menjati niti v celoti niti delno; 2. V teh dvajsetih letih se naseljenec ne sme z dodeljene zemlje odseliti, niti jo tako zapustiti, da bi jo prenehala obdelovati in upravljati. Če to vendar stori in se v enem letu ne vrne ter zemlje ne prevzame v svojo upravo in obdelovanje, mu bo zemlja odvzeta in druge zemlje kot naseljenec ne bo mogel dobiti.

Restitucija o dodelitvi ali odvzemu zemlje izda minister za kolonizacijo

Ta restitucija je javna listina, ki predstavlja pravno podlago za zemljiščno vknjižbo. Naseljenec dobi zemljo in zgradbe v last z naslednjimi omejitvami, ki se vknjižijo: 1. Od črne vknjižbe lastninske pravice naseljenec za dobo dvajset let ne more zemlje deliti, prodati, dati v zakup ali zastaviti, darovati ali menjati niti v celoti niti delno; 2. V teh dvajsetih letih se naseljenec ne sme z dodeljene zemlje odseliti, niti jo tako zapustiti, da bi jo prenehala obdelovati in upravljati. Če to vendar stori in se v enem letu ne vrne ter zemlje ne prevzame v svojo upravo in obdelovanje, mu bo zemlja odvzeta in druge zemlje kot naseljenec ne bo mogel dobiti.

Restitucija o dodelitvi ali odvzemu zemlje izda minister za kolonizacijo

Ta restitucija je javna listina, ki predstavlja pravno podlago za zemljiščno vknjižbo. Naseljenec dobi zemljo in zgradbe v last z naslednjimi omejitvami, ki se vknjižijo: 1. Od črne vknjižbe lastninske pravice naseljenec za dobo dvajset let ne more zemlje deliti, prodati, dati v zakup ali zastaviti, darovati ali menjati niti v celoti niti delno; 2. V teh dvajsetih letih se naseljenec ne sme z dodeljene zemlje odseliti, niti jo tako zapustiti, da bi jo prenehala obdelovati in upravljati. Če to vendar stori in se v enem letu ne vrne ter zemlje ne prevzame v svojo upravo in obdelovanje, mu bo zemlja odvzeta in druge zemlje kot naseljenec ne bo mogel dobiti.

Restitucija o dodelitvi ali odvzemu zemlje izda minister za kolonizacijo

Ta restitucija je javna listina, ki predstavlja pravno podlago za zemljiščno vknjižbo. Naseljenec dobi zemljo in zgradbe v last z naslednjimi omejitvami, ki se vknjižijo: 1. Od črne vknjižbe lastninske pravice naseljenec za dobo dvajset let ne more zemlje deliti, prodati, dati v zakup ali zastaviti, darovati ali menjati niti v celoti niti delno; 2. V teh dvajsetih letih se naseljenec ne sme z dodeljene zemlje odseliti, niti jo tako zapustiti, da bi jo prenehala obdelovati in upravljati. Če to vendar stori in se v enem letu ne vrne ter zemlje ne prevzame v svojo upravo in obdelovanje, mu bo zemlja odvzeta in druge zemlje kot naseljenec ne bo mogel dobiti.

Restitucija o dodelitvi ali odvzemu zemlje izda minister za kolonizacijo

Ta restitucija je javna listina, ki predstavlja pravno podlago za zemljiščno vknjižbo. Naseljenec dobi zemljo in zgradbe v last z naslednjimi omejitvami, ki se vknjižijo: 1. Od črne vknjižbe lastninske pravice naseljenec za dobo dvajset let ne more zemlje deliti, prodati, dati v zakup ali zastaviti, darovati ali menjati niti v celoti niti delno; 2. V teh dvajsetih letih se naseljenec ne sme z dodeljene zemlje odseliti, niti jo tako zapustiti, da bi jo prenehala obdelovati in upravljati. Če to vendar stori in se v enem letu ne vrne ter zemlje ne prevzame v svojo upravo in obdelovanje, mu bo zemlja odvzeta in druge zemlje kot naseljenec ne bo mogel dobiti.

Restitucija o dodelitvi ali odvzemu zemlje izda minister za kolonizacijo

Ta restitucija je javna listina, ki predstavlja pravno podlago za zemljiščno vknjižbo. Naseljenec dobi zemljo in zgradbe v last z naslednjimi omejitvami, ki se vknjižijo: 1. Od črne vknjižbe lastninske pravice naseljenec za dobo dvajset let ne more zemlje deliti, prodati, dati v zakup ali zastaviti, darovati ali menjati niti v celoti niti delno; 2. V teh dvajsetih letih se naseljenec ne sme z dodeljene zemlje odseliti, niti jo tako zapustiti, da bi jo prenehala obdelovati in upravljati. Če to vendar stori in se v enem letu ne vrne ter zemlje ne prevzame v svojo upravo in obdelovanje, mu bo zemlja odvzeta in druge zemlje kot naseljenec ne bo mogel dobiti.

Restitucija o dodelitvi ali odvzemu zemlje izda minister za kolonizacijo

Ta restitucija je javna listina, ki predstavlja pravno podlago za zemljiščno vknjižbo. Naseljenec dobi zemljo in zgradbe v last z naslednjimi omejitvami, ki se vknjižijo: 1. Od črne vknjižbe lastninske pravice naseljenec za dobo dvajset let ne more zemlje deliti, prodati, dati v zakup ali zastaviti, darovati ali menjati niti v celoti niti delno; 2. V teh dvajsetih letih se naseljenec ne sme z dodeljene zemlje odseliti, niti jo tako zapustiti, da bi jo prenehala obdelovati in upravljati. Če to vendar stori in se v enem letu ne vrne ter zemlje ne prevzame v svojo upravo in obdelovanje, mu bo zemlja odvzeta in druge zemlje kot naseljenec ne bo mogel dobiti.

Restitucija o dodelitvi ali odvzemu zemlje izda minister za kolonizacijo

Ta restitucija je javna listina, ki predstavlja pravno podlago za zemljiščno vknjižbo. Naseljenec dobi zemljo in zgradbe v last z naslednjimi omejitvami, ki se vknjižijo: 1. Od črne vknjižbe lastninske pravice naseljenec za dobo dvajset let ne more zemlje deliti, prodati, dati v zakup ali zastaviti, darovati ali menjati niti v celoti niti delno; 2. V teh dvajsetih letih se naseljenec ne sme z dodeljene zemlje odseliti, niti jo tako zapustiti, da bi jo prenehala obdelovati in upravljati. Če to vendar stori in se v enem letu ne vrne ter zemlje ne prevzame v svojo upravo in obdelovanje, mu bo zemlja odvzeta in druge zemlje kot naseljenec ne bo mogel dobiti.

9000 sezonskih delavcev iz Hercegovine odhaja v Vojvodino

Ker je letos v Vojvodini občutno pomanjkanje delovnih moči, zlasti za obratnje koruze in spravljajne pridelke sladkorne pese, kakor tudi za jesensko setev, je ministarstvo za socialno politiko Narodne vlade Bosne in Hercegovine začelo akcijo, da se čim večje število sezonskih kmetijskih delavcev iz pasivnih krajev pošlje na delo v Vojvodino. Sezonski delavci iz Hercegovine so se že prej javljali za delo v Vojvodini. Po izdanem pozivu se je v nekaj dneh prijavilo 9000 delavcev iz Hercegovine. Vsak dan prihajajo nove prijave iz raznih okrajev, pa tudi iz samega Mostarja. Za pred vojno so sezonski delavci iz siromašnih krajev odhajali na sezonsko delo, toda nikoli v tako velikem številu. Med prijavljeni je 40% žena. Akcijo za

Mesto Osijek bo obnovilo vas Vrhovac

V akciji, da se obnovijo vasi, ki so jih med vojno porušili Nemci in ustaši v Slavoniji, je mesto Osijek prevzelo obveznost, da obnovi vas Vrhovac. Dela so v polnem teku in več hiš je že pod streho. Nedavno so delavci in namočeneči osiješki industrijši h podjetjih zbrali v ta namen 70.000 din, razen tega pa se je 40 strokovnih delavcev raznih strokovnih ustanov prijavilo za delo pri obnovi Vrhovca. Tudi v drugih vash v Slavoniji so pričeli obnovljati porušene hiše. V vasi Kapelnica so dostojno zgradili 60 novih hiš, 18 pa so jih popravili. V okrožju Virovitice pa bodo do septembra dogradili 40 novih hiš in popravili 50 hiš.

Da se omogoči promet med Slavonijo in zapadno Bosno, so po dogovoru med vlado federalne Hrvatske in vlado Bosne in Hercegovine prišel za 1. junija graditi nov most čez Savo pri Bosanski Gradisku

Most bo dolg 243 m in bo dograjen do konca decembra.

Zvezni trgovinski minister v Ljubljani

Zvezni minister za trgovino in preskrbo, inž. Nikola Petrovič, se je ta teden v spremstvu federalnega trgovskega ministra dr. Lada Vavpetiča in njegovega pomočnika dr. Staneta Pavliča v zvezi z načrtom UNRRA-e, ki bo povečala svojo pomoč, ogledal obstoječa skladišča in naprave, ki služijo temu prometu. Ogledu je sledila konferenca, na kateri je zvezni minister podal smernice za obvladovanje bližnjih problemov hitre odprave. Izrazil je svoje zadovoljstvo nad tem, kar je bilo v preteklih mesecih videnjeno in obnovljeno. Opozoril je na težave, ki nas še čakajo glede preskrbe, ker je treba najprej oskrbeti tiste federalne enote, v katere je promet, ko zapa-

Uspešno poslovanje prodajalne državnega podjetja Na-Ma v Beogradu

Kakor smo sivočasno poročali, je bila v Beogradu 16. julija odprta v nekdanjih prostorih znane trdke Ta-Ta prva velika prodajalna držav. trgovinskega podjetja »Narodni magazin« (krajko »Na-Ma«), ki ga je država ustanovila že v maju z glavnico 50 milijonov din. Od otvoritve je zvezni minister za trgovino in oskrbo inž. Nikola Petrovič poudaril, da bo s prodajalno državnega podjetja Na-Ma država aktivno posegala v boj proti špekulaciji in črnoborzištvu.

Beograjski listi objavljajo sedaj pregled poslovanja te prve poslovalnice podjetja Na-Ma. Ko so to prodajalno odprli, so se beograjski potrošniki bali, da bo blaga zmanjkala. Špekulanti pa so celo napovedovali, da bo podjetje Na-Ma zaradi pomanjkanja blaga kmalu prisiljeno to veliko prodajalno zapreti. Tem poslednjim se želja ni izpolnila. Čeprav so ljudje prihajali kunovat v prodajalnico Na-Ma tudi iz oddaljenih krajev, vendar blaga ni zmanjkalo. Promet pa se je še povečal. Tako so v tej prodajalni do konca preteklega meseca, torej v dobrih šestih tednih, prodali 13.500 kg sira, 1830 kg surovega masla, 10.000 kg marmelade, 20.200 litrov vina, 150.000 steklenice piva itd.; od številnih gospodinskih predmetov, pa so v tem času prodali 65.000 kročnikov, 14.000 čaj, 15.000 steklenice, 24.000 zavojčeve paste za zobe, 2000 krtače za zobe, 50.000 britvice itd. Izredno velik promet je zabeležil oddelk za jestvine. V kuhinji, ki je priključena trgovini, so v dveh mesecih napravili 89.500 komadov obloženi kruhkov, 107.000 pogačic, 71.100 krofov in 21.200 kosov raznih vrst pečiva. Od srede preteklega meseca je na prodajni tugi jogurt, ki so ga v enem mesecu prodali 6200 litrov.

Nakup sena in slame za vojaške potrebe

Minister za trgovino in preskrbo Narodne vlade Slovenije dr. Lado Vavpetič je 15. t. m. izdal naslednjo odredbo o ureditvi: nakupa sena in slame za vojaške potrebe.

1. čl. Da se zagotovi potrebna količina sena in slame za vojaštvo, se ustanove mešane komisije, sestavljene iz treh članov, in sicer člana pristojne vojaške intendanture, člana tistega krajevnega narodnega odbora, kjer se poslovanje vrši, in člana okrajnega narodnega odbora, ki je nadrejen temu kraju; ta je obenem predsednik.

2. čl. V 1. členu omenjena komisija ima pravico pregledati zalogo sena in slame pri posameznih posestnikih. Ti morajo na poziv komisije pokazati vse zaloge sena in slame. Če komisija ugotovi, da ima posestnik tako količino sena in slame, ki presega domače potrebe, mora na predlog komisije, ki jo vodi, v skladu s število živine, ki jo reči in glede na količino navedene v 3. odstavku ta-

pošiljanje delavcev v Vojvodino vodi oddelek za socialno politiko okrožnega narodnega odbora Hercegovine skupaj z okrajnimi odbori in sindikalnimi organizacijami. Tehnično delo pa opravi borska dela. Vsi kmetijski delavci se zbirajo v Mostarju, od koder potujejo v Vojvodino v skupnih transportih. Borska dela je delavcem preskrbela prehrano in brezplačen prevoz. V dveh transportih je doslej odpotovalo 2000 delavcev in delavk. Istočasno odhajajo iz Bosne in Hercegovine v Vojvodino transporti kolonistov.

Popis zalog električnega materiala in električnih strojev

Ministarstvo za industrijo in rudarstvo, oddelek za elektrifikacijo, poziva vse trgovine z električnim materialom ter vsa elektrotehnična in elektroinstalaterska podjetja v Sloveniji, da izvršijo popis vseh obstoječih zalog električnega materiala, električnih strojev in orodja. Pri strojih in drugih električnih predmetih je navesti potrebne tehnične podatke. Popis zalog v treh izvodih je treba predložiti do 30. septembra t. l. oddelku za elektrifikacijo pri ministarstvu za industrijo in rudarstvo.

Poročilo o popisu zalog morajo poslati tudi oni, ki trenutno nimajo zalog, da jih bo oddelek vodil v evidenci. Kdor temu pozivu ne bo ustregel, se kasneje ne bo mogel upoštevati pri dodeljevanju materiala in strojev.

Do navedenega roka morajo prizadeti predložiti tudi poročila, iz katerih je razvidno, ali obstajajo globalne količine in vrste električnega materiala in strojev, ki so bili prodani od 9. maja t. l. do dneva tega popisa. Trgovci z električnim materialom in elektrotehnična podjetja morajo poleg navedenega redno ob koncu vsakega meseca poročati o količinah odprodanega in nabavljenega materiala in strojev.

Načrtno razdeljevanje električnega materiala in električnih strojev, razen električnih žarnic do učinka 300 vatov, bo v bodoče vršilo Državno trgovsko podjetje za elektrotehniški material pri ministarstvu za industrijo in rudarstvo. V tej zvezi razpisuje gornji popis, na podlagi katerega bo lahko sestavilo načrte za nove dobave in za razdelitev med potrošnike.

Utemeljene prošnje za dodelitev električnega materiala in strojev, ki spadajo pod načrtno razdelitev, morajo prisloditi od dneva popisa dalje vlagati pri oddelku za elektrifikacijo ministrstva za industrijo in rudarstvo. Minister za industrijo in rudarstvo: Fran Leskošek s. r.

Mesečni izkaz Denarnega zavoda Slovenije

Denarni zavod Slovenije objavlja v Uradnem listu mesečni izkaz stanja računov za 31. avgust t. l. ki kaže nadaljnje znatno razširjenje poslovanja tega federalnega denarnega zavoda. Bilančna vsota je narasla na 592 milijonov din (31. julija 332 milijonov din). Predvsem so se povečala blagajniška sredstva na 329,5 milijona din (182,1); od tega odpade na gotovino v blagajni 77,9 in na dobroimetje pri Narodni banki 251,3 milijona din. Postavka dolžnikov se je dvignila na 237,5 milijona din (194,3). Od teh dolžnikov odpade na denarne zavode 57,1 milijona din, na industrijo, trgovino, obrt in ostale dolžnike pa 180,4 milijona din. Na strani pasiva so pri nespremenjeni glavnici 30 milijonov din, narasle obveznosti po zirovnihi računih na 113,6 milijonov din, naložbe denarnih zavodov znašajo 3,0 milijona din, ostali upniki (industrija, trgovina, obrt in drugi) pa 408,5 milijona din. Obrestna mera za hranilne vloge je ostala neizpremenjena (vloge na pokaz 2%, vezane na en mesec 2,5%, na 3 mesece 3%, na 6 mesecev 3,5%). Znižana je obrestna mera za posojila (v tekočem računu s hipotekarnim kritjem in eskompt menici) od 7,5% na 6,5%, za posojila na blanc menice in druga posojila pa od 8 na 7 %.

Poziv delničnim in ostalim družbam

Minister za trgovino in preskrbo dr. Lado Vavpetič je izdal naslednji poziv: Glede na člen 1. odloka predsedstva AVNOJ-a z dne 3. februara 1945 (Uradni list DFJ št. 52/4) o ustanovitvi in pristojnosti javnega točilca DFJ, po kateri vrši ta vrhovno nadzorstvo nad izvajanjem zakonov, pozivam vse delniške družbe, družbe z o. z. in ostale pravne osebe po trgovinskem zakonu, da obvestijo o sklicanju skupščine tudi javnega točilca za Slovenijo in mu dostavijo prepise zapisnikov o sklicih skupščin delničarjev ali družbenikov.

Gospodarske vesti

Komisija za tehnično pomoč poškodovancem zaradi eksplozije. (Mestni narodni odbor, odd. za gradnjo in obnovo) je spriče dejstva, da sta cement in apno v presti prodaji in da je opeka že tudi dovolj na razpolago, svoje delo v glavnem končala in kot taka ne bo več delovala. Oddelek za gradnjo in obnovo bo s svojimi strokovnjaki sodeloval le še pri vlogah za posojila z oziroma podpore za obnovo poškodovanih zgradb in opreme ter bo za najnovejša popravila predlagal komisiji pri mestnem narodnem odboru potrebne zneske, primerne sredstvom, ki so komisiji še na razpolago. Strokovnjaki oddelka za gradnjo in obnovo

ugotovitev komisij, navedenih v 1. členu, mora takoj vpriči prodajalca blago stehatati in plačati. O odkupljeni količini, vrsti in ceni sena ali slame mora prodajalec izdati pismeno potrdilo z navedbo, katera jedinica je seno ali slamo odkupila. 5. čl. Ministarstvo za trgovino in preskrbo bo v sporazumu z ministrstvom za kmetijstvo izdalo podrobnejša navodila za okrajne ozroma krajevne narodne odbore. 6. čl. Ta odredba velja od dneva objave v Uradnem listu.

V Zagrebu je znova začela obratovati največja tovarna svinčnikov na Balkanu

Tovarna svinčnikov »Koh-i-Noor« v Zagrebu, ki je edina svoje vrste na Balkanu, je bila v vojni hudo prizadeta zaradi bombardiranja. Takoj po osvoboditvi je 50 preostalih delavcev pričelo z delom, da se odstrani ruševine in popravijo zgradbe. V dveh mesecih in pol so tovarno očistili in rešili precejšen del strojev. Sedaj je pričela tovarna znova obratovati.

Tovarna svile v Osijeku je prekorčila predvojno proizvodnjo

Tovarna svile v Osijeku, ki je ena največjih ter vrste v naši državi, je takoj po osvoboditvi nadaljevala z delom, ker je imela na razpolago dovolj survin. Prejšnji mesec je bilo na pobudo samih delavk uvedeno akordno delo, ki je omogočilo povečanje proizvodnje za 25%. Tako je sedaj proizvodnja v tej tovarni že za 10% večja, kakor je bila v letu 1939. Delavka Manja Novak je bila proglašena za udarnico, ker je v 12 delavnih urah izdelala na svojem stroju 240 m svile v dvojni šrini, to je 95 m več kakor je predpisano.

vo bodo tudi še nadalje obravnavali vloge glede upravičenosti dodelitve nove opreme, ne bodo pa več sodelovali pri nakazilih za nabavo oken-skih šp opeke in železa. Zato naj se vse tozadevne vloge naslavljajo neposredno na odd. za trgovino in preskrbo mestnemu narodnemu odboru (nova Mayerjeva hiša na Marji-nem trgu) s pripločilim referentov za obnovo pri četrtih narodnih odborih.

DELITEV MESIH KONZERVA

Potrošniki v mestu Ljubljani bodo prejeli v soboto 22. t. m. dopolneno pri svojih stalnih mesarijih na odrezek »Meso — c sept.« osnovne žilvilskc nakaznice, izdane od MNOO (odsek za preskrbo v Ljubljani), po 15 kg mesnih konzerv. Prodajna cena 20 din za kg.

Bolniki in zdravstveni zavodi prejmejo tudi po 15 kg mesnih konzerv po listi ceni.

Mesariji dvignjeje mesne konzerve v petek 21. t. m. ob 15. uri v Gregorčevem skladišču na Gosposvetski cesti 1.

Prazne zaboje in doze morajo vrniti vsi mesariji brezpogojno v ponedeljek dne 24. t. m. od 8.—12. ure v tovarni Slamič na Viču.

ODREZKI PROŠNJE MESARIJI TUDI V PONEDELJEK V DOPOLNENIH URAH NA NAVODU, NOVI TRG 4-III, SOBA ŠT. 14.

BOLNIKI

diabetiki, ki imajo z bolniškimi nakazili nakazan sir, prejmejo sir pri tvrdki Ivan Jelačin v Ljubljani, Napoleonov trg.

DODATNE KARTE

za delavce krijejo trgovci in zadruge za tekoči mesec takole: 3 kg snotne moke, 3 kg koruzne ali ržene moke, skupaj 6 kg moke. Zakuhala: 3 kg graha ali fižola, za maščobo pa 5 del olja.

DELITEV DRUGEGA OBROKA ZIVIL

Trgovci in zadruge prejmejo po spodaj navedenem vrstnem redu nakaznice za skladišče za druge obrok živil počeni z dne 22. t. m., vsak dan od 7. do 10. ure v Nakazovalnem oddelku, Novi trg 4-III nadstr. Dne 22. od erke M (Majnik Milan) do P (Pezdar Rado), dne 24. od erke P (Picek Ivar) do S (Sober Viktor), dne 25. od erke S (Speletič Rihter) do Z (Zagar Anton), dne 26. I. delavsko konzumno društvo in vse zadruge, dne 27. od erke A (Adamci Marija) do D (Dejak Ivanka), dne 28. od erke D (Dolinar Franc) do K (Keber Franc), dne 29. od erke K (Kemperle Minka) do M (Majcen Angela). — Kdor zamudi, pride na vrsto dne 1. X. t. l. — Potrošniki obveščamo, da prejmejo njih trgovci odnose zadruge blago en dan kasneje kakor nakaznice.

KULTURNI PREGLED Iz bratske Sovjetske zveze

Dišejo nam

Pomen in uspeh razstave slovenskih primorskih umetnikov v Trstu in Gorici

I.

Dobili smo na vpogled kritike, ki so jih objavili razni časniki, tako: Primorski dnevnik, Soški tednik, Glas zaveznikov, Il Lavoratore, Corriere di Trieste, Giornale Alleato, La voce libera, L'Informatore itd. o razstavah slovenskih primorskih umetnikov v Trstu in Gorici meseca avgusta in septembra t. l.

Naj ponatisemo samo izvirne te kritiki in člankov z razstave.

Kaj in koliko je napravila in pomenila razstava slovenskih primorskih umetnikov, nam več kot nazorno pove približno število obiskovalcev z razstave. V Trstu in Gorici je ob-

razdvajajo. S te strani je razstava danje, ki naj pomaga premostiti, kar so zagrešile zločinske roke. Umetnost ima poslanstvo, ki me pozna meja, govori tam, kjer nihče drug ne more.

To je po več ko 25 letih prvi skupni nastop umetnikov, ki so izšli iz te zemlje, ki so pa morali po večini iskati zavetja in kruha daleč od doma, žrtve nemogoče utvare, da se more neko ljudstvo uničiti. Dokazujejo, kako preživi celo umetnost, najrahljeji narodov svet, nespametne zmote in krvavo nasilje...

Danes se vsi ti umetniki vračajo. Vračajo se, da pozdravijo svojo rodno

B. Debenjak: »Moja žena«, olje.

skalo razstavo okrog 17.500 ljudi. Samo v Gorici pa zadnji dan nad 3000 ljudi.

Morda je največji pomen razstave slovenskih primorskih umetnikov prav v tem, da je prvič v zgodovini slovenske umetnosti zajela in navdušila prav vse sloje našega ljudstva. Izpričala je, da tudi ubožno primorsko ljudstvo čuti z umetniki, da spoštuje umetnost, da jim je hvaležno. Saj se je primerilo, da si je razstavo ogledovala tudi stara žena, nekje s kobariških hribov. Od slike do slike je šla, od kipa do kipa. Pri odhodu je rekla: »Lepo je, pa četudi ne bi bilo, to je naše, je slovensko, je dobro.« In že je stisnila roko v pozdrav.

Primorski človek je v delih svojih umetnikov zautil in videl svojo zemljo, slovensko zemljo. Slovenska primorska mati je v podobah doživljala vsebino svoje zemlje, začutila je, da v svojem trdem delu ni sama, ni zapuštena, kajti umetnik čuti z njo, jo razume, jo ljubi. Tam je stal kmet. Odkod? Nekje s Krasa... Ogleduje marmor. Njegov pogled sledi žilam v kamnu. »Ni čudno, da klešejo naši fantje. Kamenje je treba občutiti.« Z desno optežno široko po zraku, »saj se pri nas ljudje rodijo in umirajo na kamnu.«

Tako preprosto povedano pa tako prav. S tem je ta razstava dosegla to, kar se nam je zdelo nedosegljivo: povezala je umetnika s preprostimi človekom.

Pozdravljamo naše umetnike, da so napravili korak, ki more našemu ljudstvu koristiti, široki javnosti pa dokazati resna in priznanja vredna stremjenja slovenske umetnosti.

Če kaj, je prav umetnost tisti izraz človeškega duha, ki ljudstva družijo, zbližuje in zmaguje sile, ki narode

Slovenski umetniki so odprli svojo razstavo v Zagrebu

Zagrebski časniki prinašajo prva poročila o razstavi slovenskih upodobljenih umetnikov partizanov, ki je odprta v zagrebški Moderni galeriji in objavljajo tudi reprodukcije njihovih del. Otvoritev, ki je bila 16. septembra, so prisostvovali predstavnik kulturnega in političnega življenja in veliko število zagrebškega prebivalstva. Razstavljenih je 344 del, največ risb, linorezov in nekaj akvarelov petnajstih umetnikov. Razstavljajo: Gerlovič-Globočnik Alenka, Globočnik Vito, Jakac Božidar, Jrodan Lado, Klemenčič Zora, Lajovec Janez, Lavrč Lojze, Mihelič France, Pirnat Nikolaj, Čopič Ivan, Slana France, Šubič Ivo, Vidic Janez, Vidmar Drago in Vidmar Nandje.

Razstavo je odprl v imenu Ministrstva prosvete in umetnikov partizanov Hrvatske slikar Gjuro Tiljak. Podčrtal je veliki dokumentarni in umetniški pomen, ki ga ima ta razstava. Odgovoril mu je Božidar Jakac in izrazil radost slovenskih umetnikov partizanov, da morejo prvič v svobodni razstavljati v svobodnem, bratskem Zagrebu.

Hrvatski časopisi navajajo tudi predgovor Miška Kranjca, ki je izšel v katalogu, izdanem za to razstavo. Razstava bo odprta do 30. septembra.

Zapiski

ZIVAHNO PROSVETNO ŽIVLJENJE NA PRIMORSKEM

O prebujenem prosvetnem življenju v vseh krajih Primorske piše »Primorski revnik«:

6. t. m. je bila lepo uspela prireditev pri Zaveljski mitnici v Trstu. Obiskalo jo je mnogo Italijanov in Slovencev. Na sporedu je bilo tudi več točk v italijanshini. Nastopili so pevski zbori iz Sv. Jakoba, Kolonkova in Boljuna.

V Vremški dolini je bil 8. t. m. ustanovni občni zbor prosvetnega društva za vremško dolino, kamor spada 7 vasi. Društvo se bo imenovalo po gori, ki se dviga nad vremško dolino, »Vremščiča«.

V Smarju je bila 8. t. m. spominjska prireditev za bazoviškimi žrtvami. Prišli so ljudje iz Vrtovc, Svinjega in Branice. Pevski zbor je zapel žalostinke »Žrtvam« in »Vigred«.

Na Opčinah pri Trstu so 16. t. m. obnovili prosvetno društvo, ki je bilo ukinjeno pred 25 leti. Ob tej priložnosti so priredili tudi lepo proslavo. Na sporedu so bile recitacije, sodelovala je tudi vojaška godba.

13. t. m. se je začel v Sv. Križu pri Ajdovščini drugi kulturno prosvetni tečaj, ki bo trajal en mesec. Namen tečaja je, da vzgoji zbor režiserjev, recitatorjev, pevovodij itd. Predavajo poklicni igralci, glasbeni strokovnjaki in učitelji.

»BEOGRAD« — NOV DOMAČ FILM

V prostorih beograjskega Državnega filmskega podjetja zaključujejo prvi srbski film, sneman po osvoboditvi Beograda. Pri tem filmu, ki ima naslov »Beograd«, je sodelovala skupina osmih ljudi pod vodstvom Nikole Popovića, znanega srbskega filmskega strokovnjaka, ki je film tudi režiral. Začetek filma sega še v predvojno življenje Beograda. Glavni del se godi v zasebnem mestu, zadnje scene pa že po osvoboditvi oziroma kažejo prav osvoboditev Beograda. Mnogi prizori so iz nemških vojskih filmskih tednikov, prav tako dragocene dokumentarne snovi pa so posnete iz raznih ruskih vojskih filmskih tednikov iz časa borbe za Beograd. Film o Beogradu je nov uspeh naše domače filmske proizvodnje, ki jo čaka v osvobodjeni domovini širok razmah.

PARIŠKA »JUGOSLAVIJA«

Francosko-jugoslovansko društvo, ki je bilo ustanovljeno še v času, ko je bila Francija zasedena, izdaja zdaj v Parizu v francoskem jeziku list »Jugoslavija«. Prvega septembra je izšla druga številka, ki prinaša v francoskem prevodu dve Nazorovi pesmi in odlomek iz Dedierovega »Dnevnik«. Profesor slavistike na Sorbonni Jean Mousset je napisal uvodni članek o narodno osvobodilni borbi pod vodstvom maršala Tita. Članek kaže mnogo naklonjenosti novi Jugoslaviji.

KULTURNO ŽIVLJENJE V LIKI

Iz hrvatskih časopisov smo posneli, da dela v gospiškem okrožju poleg okrožne gledališke družine v Gospiču 82 samoučnih grup, 103 pevski zbori, 5 tamburaških zborov, 3 okrajne samoučne skupine, učiteljski pevski zbor itd. Največ teh skupin in zborov je v okrajnu Gračac. Okrožna gledališka družina je dalja v avgustu 9 prireditev, ostale skupine pa 52. Vsako od teh prireditev je obiskalo 300—1500 ljudi: Na sporedu so bile recitacije, pesve in glasbene točke, krajska dramska dela in podobno. V Gospiču bodo odprli tudi okrožno knjižnico. Ti podatki pričajo o sili Ličanov, ki grade na ruševinah novo kulturno življenje.

RAZSTAVA REDKIH ZDRAVNIŠKIH KNJIG

V knjižnici Akademije znanosti Sovjetske zveze so odprli veliko razstavo redkih zdravniških knjig. Med njimi je knjiga o kirurgiji Klavdija Galena, tiskana z mnogimi ilustracijami leta 1561, v Baslu, v času, ko je bila v Evropi razširjena kuga. V knjižnici so tudi knjige z nasveti, kako se obvaruje pošasti, tiskane 1884, v Lübecku. Knjiga napisana 1494, leta v Lyonu, objavlja 22 starih razprav grških, evropskih in arabskih zdravnikov.

Ena izmed mnogih

Jekaterina Barišnikova, predelavka v eni največjih sovjetskih tvornic za kroglične ležaje v Moskvi je postala slavna širom Sovjetske Zveze. Kot poobudnica za nove metode organizacije dela je dosegla izredno visoko raven proizvodnje. S svojimi uspehi je prihranila velike količine materiala in mnogo stroškov, najzvišje pa je, da je ojačila proizvodnjo z najmanjšo mero dela.

Pred sedmimi leti, ko je nehala obiskovati šolo, je odšla Barišnikova na delo v tvornico krogličnih ležajev. Postal je brusilka. Kmalu nato je izbruhnila vojna. Kakor vsi sovjetski državljani, si je tudi Jekaterina Barišnikova prizadevala, da bi bila njena storitev čim večja in da bi bilo njeno delo čim boljše. Dosegla je dve normi v eni izmeni, poleg tega pa še izvrstno kakovost svojega dela. Poleti 1943, je organizirala odsek mladih delavcev. Ta odsek je dosegel tri proizvodne kvote na osebo. Barišnikova pa še ni bila zadovoljna. V jeseni 1943. je poslala upravi tvornice sporočilo, ki pravi, da njena dva dobra delavca lahko zaposli pri drugem delu, ker s tem ne bo proizvodnja v njenem oddelku prav nič trpela. Od šestorice delavcev v njeni skupini so ostali tedaj samo štiri, pozneje se je to število skrčilo na trojico — samih žensk. Jekaterina je sklenila, da bo kljub temu še bolj zvišala proizvodnjo. Stroje je teko povežala med seboj, da je vsaka delavka lahko stregla dvema strojema obenem. S tem je pospešila delovno nalogo, za katero je bilo prej potrebno 77 sekund. Isto delo je bilo sedaj izvršeno v 40 sekundah. Ta način dela je znatno povečal proizvodnjo. Njen primer je takoj našel posnemalce. V juniju 1944. je bilo v tvornici, kjer je delala Barišnikova, že 200 delovnih skupin. Pa tudi delavci mnogih drugih podjetij so sprejeli metodo Jekaterine Barišnikove. V jeseni 1944. je Barišnikova prejela Leninovo zvezdo v znak priznanja za njene sijajne pobude. Na to odlikovanje je odgovorila z novim rekordom: preseгла je normo za 800%. Ta izrazita stahanovka je danes znana širom Sovjetske Zveze in med vojno je prešla od borec Rdeče armade, tankistov, topničarjev, pilotov in drugih vojakov na fronti nad 2.000 zahvalnih pisem z zahvalami za sijajno kakovost njene proizvodnje.

Obletnica osvoboditve Pomurja

Pretekli sta dve leti, odkar je Rdeča armada predrla nemške obrambe ob reki Mura. Na bregovih te stepne reke so bili Nemci napravili močno obrambno črto. Hitlerjevci so razrušili okoliške vasi ter porabili les in opeko za zgradbo močnih obrambnih del na bregovih Mura. V vasi Sambek so Nemci porušili 630 hiš od 660. V razvaline so izpremenili zgradbo kmetijskega sovjeta, pošte, bolnišnice in šole. Isti usoda je zadela Varenovko, Nekrasovko, Herenovko in mnoge druge vasi v Priavozju (tako se imenuje obrežna pokrajina ob Azovskem morju). Več kot 60.000 prebivalcev je ostalo brez strehe. Ko so se po izgonu sovražnikov vrnili v rojstne kraje, so takoj pričeli obnovo svojih ognjišč. Z njihovim delom je bilo obnovljenih okoli 5.000 hiš, ki dajejo sedaj streho več kot 12.000 družinam. Taganroški delavci so prispevali znatno pomoč kmetom pri obnovi vasi. Kolhozniki so imeli mnogo dela, da so odstranili mine s svojega ozemlja. Nemci so pustili na bregovih Mura nad milijon min. V prostovoljnih skupinah so očistili ozemlje na površini več tisoč kvadratnih kilometrov.

25 letnica letalskega znanstvenega zavoda

Ta mesec bo praznoval 25-letnico obstoja državnih znanstvenih in poljskih institut letalstva Rdeče armade. Pomočnik ravnatelja tega zavoda, južnok Sovjetske zveze, generalni poročnik tehnične letalske službe Danilin je izjavil: »Med državljansko vojno je pričela sovjetska vlada ustanovljati široko mrežo znanstvenih ustanov, da bi zavarovala razvoj letalstva. Pred 25 leti je ustanovila poizkusno letališče, ki se je postopoma razvilo v državni znanstveni raziskovalni zavod letalstva Rdeče armade. Naloge tega letališča so bile od prvega dne: pomagati na vse možne načine, da bi opremljeno sovjetsko letalstvo s sodobnimi letali, razvijali najbolj uspešne načine letanja, pomagati industriji pri reševanju najvažnejših vprašanj. Institut se je večal. Njegovo področje se je od leta do leta širilo. Leta 1920. je obsegal ozemlje 0,5 ha, sedaj pa se razteza na ozemlju več kot 3.000 ha. Institut je eden izmed največjih znanstvenih ustanov v državi. Njegovo letališče ima slavno »rekordno vzletišče«, odkoder je v mesecu juniju leta 1937. odletela Čkalova posadka čez Severni tečaj v Ameriko in kjer so odleteli v juliju 1937 tudi čez Severni tečaj v Severno Ameriko Gromov, Jumašev in Danilin. Oba poleta sta bila važna, in sicer ne samo kot mednarodni sportni uspeh, temveč tudi v znanstvenem pogledu. Večina udeležencev so bili poizkusni piloti in plovci iz tega instituta. Imena Čkalov, Kokina, Bajdukov, Jumašev, Sterigov, Spirin in Berjandinsk so zvezana z znamenitimi poletni ter s svetovnimi rekordi. Vsi so bili iz osebjega tega instituta.

Kmalu potem, ko je izbruhnila vojna proti fašistični Nemčiji, je sestavil institut iz svojih letalcev, inženjerjev in mehanikov več bombniških in lovskih polkov. Tem edincem so zapovedovali najboljši in najstarejši poizkusni piloti instituta, istočasno pa so večali letalce v pilotiranju novih brzih letal. Med vojno se je osredotočilo delo instituta na fronto, na bojnih

letalcih. V vojnih okoliščinah je osebo instituta preizkusilo veliko število različnih letal. Mnogi inženjerji so bili ves čas na fronti ter so pomagali letalcem in letalskim mehanikom študirati novo letalsko tehniko. Sedaj rešujejo člani instituta nova važna vprašanja.

Boj proti jetiki

V Leningradu je bila splošna skupščina sveta za boj proti tuberkulozi pri ljudskem komisariatu za javno zdravje. Prisotnih je bilo 200 zdravnikov. Vsled velike delavnosti sveta so se primeri tuberkuloze in smrtni slučajevi zaradi te bolezni v letih 1943. in 1944. močno zmanjšali. To je bilo dosegeno z ustanovitvijo novih dispensarjev, z organizacijo novih sanatorijev pri podjetjih, z dodatnim hranjenjem jetičnih. Splošna skupščina je napravila načrt za boj proti jetiki v povojni dobi. Ljudski komisariat za javno zdravje je uvedel v načrt petletke za gospodarski razvoj tudi dolžbo o povečanju ustanov za boj proti tuberkulozi, novih zdravilnih ustanov, posebnih sanatorijev, predvsem v Armeniji, Tadžikistanu, Turkmenistanu, Kirgizistanu, Leningradu in Moskvi. Letos so vbrzgali 600.000 injekcij s serumi proti tuberkulozi. Te injekcije so bile dane predvsem otrokom, prvič pa tudi odraslim. Posebna pozornost je posvečena pokrajnam, ki so jih osvobodili izpod nemške zasedbe, ker je bila umrljivost zaradi tuberkuloze med nemško zasedbo narasla.

Streško prvenstvo

V Sovjetski zvezi se je končalo prvo povojno vsezvezno tekmovanje v streljanju. Tekmovalca se je udeležilo 170 mojštrov v streljanju, razdeljenih v 36 moštvo, ki so zastopala vse pokrajine in republike. Več kot 80 udeležencev se je borilo proti nemškimi okupatorjem, 42 jih je bilo odkolovanih z redovi in kolajnami. Strellec Georgij Rokotov je uinčil 280 Nemcev. Sovjetska vlada mu je podelila »Red domovinske vojne« in dva reda »Rdeče zvezde«. Med udeležencij je bilo 12 strelk, ki so se prvič udeležile takšnega velikega tekmovalstva. Kljub izredno slabemu vremenu je Zorin iz Beograda ponovil vsezvezni rekord: dosegel je 185 točk izmed 200 pri streljanju na 300 m iz treh položajev. Novo na sporedu je bilo streljanje v dve izginjajoči tarči, dočel strelce prvič ne zgreši. Moskovanec Zgurov je zadel 65krat ter tako postavil vsezvezni rekord, ki je obenem edinstveni rekord v naglem streljanju. Rul iz Estonije je zboljšal neki drug rekord ZSSR. Dosegel je 273 točk izmed 300 v streljanju z malokalibersko puško. Prva mesta v tekmovalstvu sta si pridobila estonska republika in leningrajsko moštvo.

Razširjenje nasadov tungovih dreves v Georgiji

V prihodnjih dveh letih bodo povečali nasade tungovih dreves na kolhozih v Georgiji na 17.000 ha. Iz sadov te subtropske rastline se pridobiva dragoceno tehnično olje. Danes zavzema področje, kjer rastejo tungova drevesa, 10.000 ha. Ugodne vremenske prilike zagotavljajo letos bogat donos tungovih dreves. To jesen bo donos tungovih dreves na kolhozih in sovhozh dvakrat večji kakor je bil lani.

IZDAJA OTROŠKE ENCIKLOPEDIJE V SOVJETSKI ZVEZI

Svet narodnih komisarijev RSFSR je začel s pripravi na izdajo otroške enciklopedije za otroke mlajše in srednje starosti, ki obiskujejo šole. Za glavne urednike je imenovan predsednik Akademije pedagoških ved RSFSR V. P. Potemkin.

OBNOVA MUZEJA »PENATIL« V KUOKALI

Odobren je načrt za obnovo »Penatija«, muzeja velikega ruskega slikarja Ilje Rjepina. Muzej bo že v tem letu začel z delom. Ilja Rjepin je živel v svoji letni hišici »Penatij« v Kuokali polnih 30 let. Po njegovi smrti so hišo preuredili v muzej; v njem je ohranjeno vse, kar je povezano s spominom na velikega umetnika: njegova delovna miza, najljubše knjige, portreti njegovih prijateljev itd. Dela za obnovo nadzoruje Akademija upodabljalnih umetnikov.

LERMONTOVJEVA RAZSTAVA

V državnem muzeju za književnost so odprli razstavo, posvečeno velškemu ruskuemu pesniku Mihailu Lermontovu. Razstavljene so redke pesnikove slike, njegove knjige, prevedene na 90 jezikov narodov Sovjetske zveze, tujih dežel itd. Veliko zanimanje so zbudile pesnikove slike, ki kažejo Lermontova tudi kot nadarjenega slikarja. Razstavljene so tudi druge zanimivi predmeti: sablja, ki jo je nosil v bitkah na Kavkazu, kapa in kavkaški opasač kopije dnevnih povelj, v katerih je bil Lermontov trikrat pred-

Šahovski turnir za prvenstvo Jugoslavije v Novem Sadu

Beograd 18. sept. V Novem Sadu se je pričel šahovski turnir za prvenstvo Jugoslavije, katerega se udeležujejo najboljši jugoslovanski šahisti iz vseh naših federalnih enot.

Šahovski turnir se vrši v Domu kulture, kjer je udeležence ob začetku tekmovalnja pozdravil predsednik novosadskega šahovskega kluba major Dragoljub Gvozdenac. Od gostov je govoril Svetozar Gligorič, ki je v imenu FOJ pozdravil klub in poudaril, da je to prvi turnir v Jugoslaviji, na katerem so zastopane vse državne enote.

Na turnirju gostujeta tudi 2 bolgarska mojstra, Neukirch in Cvjetkov,

Spomin

Nekoč sem se vračal. Iz rodnega kraja svojega očeta, iz za-uznjenе Primorske.

Ali bo res kdaj osvobodjena, najdražja mi dežela?

Minilo je mnogo let. Zopet sem stal na primorskih tleh. To pot s puško na rami. Hladen jetsenski veter je zaznal zimo. Stal sem nepremično in občudoval pokrajino. Zdelo se mi je kakor da vidim rodni kraj, svoje domače. Ali vedo, zakaj stojim tukaj? V rokah sem skrival Gregorčičeve poezije. »Naš bil nekoč je ves ta raj, očetov naših domovina...«

Pretekli so meseci, leta. Mesečni naporov, borb, krvi. Maj. Vipava je ozelenela. Beli cvetovi opozarjajo na vstajenje. Kolona kamonarov se je spuščala v dolino. Sonce je praznično sijalo.

Mar gremo res tja? Je mogoče? Da, prav tja. Kot osvoboditelji zaslužjenih. Torej tudi njih, domačih...

Na cesti je stal starček. Na njegovem licu je bila solza in prvič se se ob njej lomili svobodni žarki primorskega sonca. V rokah je držal steklenico vipavca. štiri leta ga je hranil; samo za nas. Vedel je, da bomo prišli.

Ustavili smo se na trgu. Z vseh hiš so plapolale zastave. Na eni ni bilo trobojnice. Hiša je prazna... Pred kom so pobegnili? Pred osvoboditelji, pred menoj?

Igranje himne je pretresalo oči. Svobodno nebo so preletavale ptice. Jaz pa sem z očmi nekaj iskal. Iskal sem hrube, iskal sem kraj, prav tisti, s katerega sem pred letom zrl v suženjstvo.

Sonce je tonilo. Jutri bomo izvolili prvo slovensko narodno vlado. Razgrete strehe v Ajdovščini so se svetile v soncu.

Danes zopet sanjam o Primorski, o rojstnem kraju svojega očeta. Kmalu ga bom obiskal in takrat bo veselo!

K. J.

lagan za odlikovanje zaradi hrabrosti v borbi, pa so bila predloga na ukaz Nikolaja I. odbiti.

NOVA SIMFONIJA

D. Sostakovič, nagradenec Stalinove nagrade, je pravkar končal novo, deveto simfonijo. V Moskvi je že bila prvič poskusno izvajana. Dirigent je avtor sam. Simfonija ima pet delov. Javno jo bodo prvič izvajali ob koncu oktobra v Moskvi. Igral bo državni simfonijski orkester SSSR pod vodstvom E. Mravinskaja. Simfonijo bodo poslali tudi v Združene države in Anglijo, češki dirigent R. Kubelik pa se mudi v Moskvi zaradi izvajanja simfonije v Pragi.

SREČANJE Z NAZOROM

Moskovska »Izvestija« objavljajo v nizu člankov o Jugoslaviji četrto reportažo svojega posebnega dopisnika Kudrevatiha, ki opisuje srečanje z Vladimirom Nazorom.

»Na zunanji«, piše Kudrevatih, »slični Nazor Čehovu. Nazor je bil profesor, predaval je matematiko in fiziko, toda se ni strel pri tem delu. Pisal je pesmi in je dal slovo učiteljskemu poklicu. Njegova bolezen pesnikovanja je postala kronična in traja že danes. Nazor se je rodil v Dalmaciji ob morju. Tam je imel majhno posestvo, kjer je pred štiridesetimi leti, l. 1905., napisal prvo pesniško knjigo — Slovenske legende... Med temi legendami je bila tudi legenda o Ilji Murmocu, ruskem junaku. Po štiridesetih letih«, pravi Nazor, »se je moja legenda uresničila. Ilja Murmolec je prišel čez reke in gore z junakiškim korakom k nam, ponudil nam je svojo močno roko ter s svojo pomočjo osvobodil jugoslovanske narode.«

»Kakšni stranki pripadate?« je vprašal Nazora eden izmed dopisnikov.

Nazor je odgovoril: Nikoli nisem bil član kakšne stranke. Nisem nič drugega kakor rodboljub svoje dežele. Sem pristaž bratskega tovarišva slovenskih narodov. Ne glede na to, da so nas v stari Jugoslaviji hoteli presumeriti k Zapadu in Nemčiji, sem vedno težil k slovenskim narodom. V originalu sem prečital Dostojevskega, Gorkoga, Tolstojana in Čehova. Nisem soglašal z režimom stare Jugoslavije, kjer sta kralj in njegova oklica izkoriščala narode ne da bi zanje kaj storila. Prepričan sem, da bo nova Jugoslavija z maršalom Titom na čelu uresničena tistega, o čemur sem sanjal vse življenje, to je: svobodno, bratsko združitevna močna in procvetojoča država.

Prva predstava v Hrvatskem Narodnem gledališču

V obnovljenem Narodnem gledališču v Zagrebu se je začela nova sezona z uprizoritvijo Bogovićeve drame »Matija Gubec«. Po odigranih kmah »Hej Slovane« in »Lepa naša domovina« je govoril hrvaški prosvetni minister Ante Urkijan. Poudaril je pomen obnovljenega Hrvatskega narodnega gledališča in tesno povezanost umetnosti z ljudstvom. Za njim je govoril upravnik Hrvatskega narodnega gledališča Ivo Tijardović. Pozval je vse zbrane, da počaste z enomurnim molkom spomin igralcev, padlih v borbi za svobodo. Nato je prebral programatski članek in načrt dela gledališča.

Za prvo predstavo je izbralo Na-

rodno gledališče znano zgodovinsko tragedijo Mirka Bogovića »Matija Gubec«. To je dramska kronika kmetskih uporov v 16. stoletju, kronika dogodkov, ko se je naš človek prvič zavedel svojega človečanskega prava. Po svoji vsebini in idejni osnovi je delo zelo primerno za začetek nove sezone v hrvaškem gledališču. Drama je bila napisana pred 86 leti, v času najtemnejšega absolutizma in je prva hrvaška ljudska drama. Novo uprizoritev je režiral Emil Karasek in je dal dramni, pisani v romantičnih larskih časih izrazito realistično podobo. Posebno mu je uspela — po zagrebški kritiki — režija mase. Naslovno vlogo je igral Dubravka Dujšin, Tahija Josip Marčić, Vida Škanjca pa Jože Rutčić. Zagrebški časopisi poudarjajo velik uspeh, ki ga je doživela uprizoritev.

Srečke!

„ZAKLAD“

Novo ustanovljeno!

NOVA GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

JAMNIK FRANC

LJUBLJANA, CESTA NA ROŽNIK 9

Vam nudi zelo srečno izbrane srečke. — Izmed 50.000 srečk je 25.000 dobitkov.

Pohitite z nakupom! — Naročajte po pošti! — Zastojuje, da nam pošljete dopisnico z Vasim naslovom in mi Vam dostavimo začlene srečke na dom. — O vsakem dobitku Vas nemudoma obvestimo in Vam ga takoj brez odbitkov izplačamo.

Zrebanje 4. oktobra 1945 ★ Cene srečk: ¼ Din 50.— ½ Din 100.— ¼ Din 200.—

PREBIVALSTVU MESTA LJUBLJANE

V dneh sindikalnega kongresa od 23. do 25. septembra, ko bo v Ljubljani zboroval in manifestiral delovno ljudstvo iz vse Slovenije, naj bo Ljubljana v zastavah in okrašen. Prav posebej pa pozivamo hišne posostanke in stanovalce v bližini Tabora, kjer bo zasedal delovni parlament, ter v ulicah, po katerih se bo pomikala slavnostni sprevod, da izobesijo zastave in okrasijo pročelja svojih hiš.

V poštev pridejo naslednje ulice: Škofja ulica, Vidovdanska cesta, kjer se bodo zbirale kolone manifestantov. Nadalje bo krenil sprevod po sledečih ulicah: Metelkova, Masarykova, Miklošičeva cesta, Tavčarjeva ulica, Tyrševa cesta, Selenburgova ulica, Kongresni trg, Vegova ulica, Wolfova ulica, Marjini trg, Stritarjeva ulica, Pred Škofijo in Vodnikov trg, kjer se bodo manifestantje razšli.

Dnevne vesti

KOLEDAR

Petek, 21. septembra: Matej.

Dežurne lekarne

Danes: Lekarna Kmet, Ciril Metodova ulica 43; lekarna Ustar, Selenburgova ulica 7.

VREMENSKA NAPoved ZA LJUBLJANO

Sestavljen dr. Vital Manohin 21. septembra, petek: jutranji megla, nato jasno, jutranj 10. stolnj, podnevi 22. stolnj.

22. septembra, sobota: nobene bistvene spremembe.

DAJALCEM KRVII

Danes naj se zanečalno javijo na oddelku za transfuzijo krvi od 8. do 10. ur. Dajalci oddajajo: Brilje Miša, Dalmačarova 1; Božič Ljudmila, Vošnjakova 4; Račar Marija, Jasna 72; Galič Zinka, Medvedova 14; Gregor Ciril, Poljska 15; Čuček Nevenka, Mestni trg 13; Faruk Beti, Sv. Petra 49; Jeva Staniševič, Gledalčeva 29; Josih Ivica, Rudnik 30; Kanižar Jeta, Ust. 17; Kock Mila, Poljska dolina, Cesta XV 15; Klar Jožko, Poljska 20; Kuštrin Jakob, Viška 18; Lampret Zinka, Dobrunje 15; Slanjanek Ljubica, Groharjeva 22; Snoj Berta, Jaka 78; Šavlik Bogdan, stred. plan. inštitut; Teta, Priškovce 39; Učovič Dora, Metropoli-Mikišič, Valas Rozalija, Zbanišova Trnovci; Vogt Hilda, Celovška 280; Volkar René, Jernejeva 19.

Kinematografi

KINO UNION: Danes zadnjkrat! Sovjetski film »Prelepa Vasilisa«, tehnik. Predstava iz 21. ur.

KINO MATICA: Ameriški film »Razkovalci Ekvatorja«, tehnik. Ob 16., 19. in 21. ur.

KINO SLOGA: Prva predstava svetovnega filma »Bilo je v Donbasu«, tehnik. Predstava iz 21. ur.

KINO TIVOLI: Prva predstava angl. filma »Letalo se ni vrnilo«, tehnik. Predstava ob lepem vremenu od 19.30 dalje.

Narodni predstave

DRAMA
23. septembra, nedelja ob 20. uri: Prva predstava gledališke skupine »Jesenje« za udeležence kongresa ESZDNS.

OPERA
23. septembra, nedelja ob 20. uri: Slavnostna akademija v počastitev odgovornosti kongresa ESZDNS.

24. septembra, ponedeljek ob 20. uri: Prva predstava gledališke skupine »Jesenje« za udeležence kongresa ESZDNS. Vstopnice za predstavi tere »Prava«, ki jo v okviru kongresa ESZDNS, uprizaro jesenjska gledališka skupina v nedeljo v Drami in v ponedeljek v Operi so prodajni pri četrta blaginji v Operi od sobote od 10. ure dalje.

Radio Ljubljana

Petek, 21. septembra 1945
6-6:15: Korošice in valček. 6:15-6:30: Papežja na Slovenske mape. Glog: Poslednja povelje. 6:30-6:45: Napoved časa in izteček iz poročil z dne 20. sept. 6:45-7: Odlomki iz baletov. 7-7:15: Pregled sproveda objave in polzvedbe. 7:15-7:30: Sovjetske in poljske pesmi. 7:30-7:45: Napoved časa in poročila. 7:45-8: Partizanske pesmi — K. Pahor: Na juriši! P. Sturm: Mati padlega partizana. Tri srske partizanske pesmi. M. Kozina: Hej, tovariši! 12-12:15: Valček. 12:15-12:30: Pregled tiska. 12:30-12:45: Rdeči križ Slo-

Vsem naročnikom, poverjenikom, krajevnim in okrajnim odborom!

Obveščamo vse naročnike, poverjenike, krajevne in okrajne odbore OF, da se odslej glede naročil, dostavljanja časopisa, oglasov, osmrtnic in ostal h reklamacij obrabčajo na naše do sedaj ustanovljene podružnice in ekspoziture.

Podružnica:

MARIBOR, Koroška 1,

z ekspoziturni:

MURSKA SOBOTA, tov. Amalija Lah, Okr. odbor OF;
PTUJ, tov. Katca Senčar, Cerkevni trg;
DOLNJA LENDAVA, tov. Stanko Stefan, Glavna ulica;
GORNJA RADGONA, tov. Silva Rozmančič, Okr. odbor OF;
SV. LENART v Slov. goricah, tov. Natalija Herzog, Mariborska 4;
LJUTOMER, Knjigarna Sušec, Glavni trg;
SLOV. BISTRICA, tov. Peter Hmeljak, Okr. odbor OF.

Podružnice:

CELJE: Kocenova ulica 2 (poleg hotela »Union«);

KRANJ: Blejska 4, poleg tiskarne »Sava«;

NOVO MESTO, Glavni trg 5;

POSTOJNA: Glavni trg;

z ekspoziturni:

DIVACA, tov. Nevenka Matjašič, Divača 83;
AJDOVŠČINA, tov. Marija Božič, vila Nusdorfer;
IDRIJA, tov. Tončka Erjavec, Okrajni odbor OF.

Podružnica:

GORICA IN OKROZJE: tov. Petan Elka, Gorica, Urad za tisk.

SAMOSTOJNE EKSPozITURE:

VRHNKA, tov. Stanislav Mauri, pošta Vrhnika;

DOMŽALE, tov. Ludvik Vavpetič, trgovina;

GROSUPLJE: tov. Rezka Ambrož, pošta Grosuplje;

TRENJE, tov. Alojzija Božič, Okr. odbor OF;

METLIKA, tov. Marija Nemančič, Okr. odbor OF;

KAMNIK, tov. Zofka Lužovec, Slov. knjž. zavod, Glavni trg.

RAKEK, tov. Milka Kovač z Raketa.

Iz ministrstva za prosveto. Glede na objave uredb o Akademiji znanosti in umetnosti, o univerzitetnih obdobjih in o zaščiti znanstvenih in kulturnih delavcev opozarjamo, da je veljavno le tisto besedilo teh uredb, ki je bilo objavljeno v Uradnem listu. Poleg neljubih pomot pri objavi omejenih uredb v dnevnem časopisju se je vrnila tudi opomba, da odpade člen 21. uredb o Akademiji znanosti in umetnosti. Ta člen ne spada v uredb in je brezpredmeten, ker govori o cenzuri, medtem ko zakon o tisku cenzure sploh ne pozna.

Poziv. Pripravljalni odbor društva bivših borcev Rdeče armade poziva vse, ki so se borili v partizanskih oddelkih, Rdeči gardi ali Rdeči armadi v letih 1917—1922 in se do danes še niso prijavili, da sprostijo svoje natančne naslove in kratke podatke do 1. oktobra t. l. na naslov: Sedež Lozje, Ljubljana, Strmi pot številka 3-11.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

Počastitev žrtov v Radovni pri Bledu. V nedeljo 23. t. m. ob 11. uri bo v Radovni velika počastitev žrtov, ki so bile na zverinski način pomorjene 20. septembra 1944 ob priliki razredjanja in požiga Srednje Radovne. Sodelovala bo godba.

osmih v telovadnici za Bežigradom,

kjer bodo dobili nadaljnja navodila. Ravnateljstvo drž. učiteljskega v Ljubljani objavlja: Vsi učenci in učence, ki so se prijavili za sprejem v I. letnik učiteljskega, naj se gotovo zgledajo v dnevi 21., 22. in 24. sept. od 8.—12. ure, da uredijo in kolikujejo svoje prošnje. Razpored pregleda na šolski polikliniki, preizkušnja posluha, ustin in pismenih izpitov in vsa ostala navodila so objavljena na oglašni deski. Vpisovanje v 2., 3., 4. in 5. letniku bo 21. septembra od 8.—12. ure v razredih. Le za upravičene zamudnike bo vpisovanje tudi 22., 24. in 25. sept. Prisestite s seboj zadnje nostrificirano spravevalo in izpolnjeno prijavo, kolikivano s 50 din.

Zenska strokovna nadaljevalna šola v Mariboru. Vpisovanje za vajence bo v ponedeljek 24. t. m. od 8. ure dalje za črke A do M, ob 14. uri od N do Z v Miklošičevi ulici št. 1.

Drž. nižja gimnazija v št. Vidu nad Ljubljano. Vpisovanje za vse razrede bo v soboto 22. t. m. in v ponedeljek 24. t. m. od 8. do 12. ure. Podrobnosti na deski.

Poziv

Cestno-prometni oddelek ministrstva za lokalni promet v Ljubljani. Aleksandrova cesta 8, izdaja na podlagi izvršenega pomena motornih vozil (Uradni list št. 28/205, 1945) nove evidenčne (spoznavne) tablice za motorna vozila.

Najprej dobijo tablice motorna vozila, ki imajo dovolila za vožnjo. Pozivajo se vsi uporabniki onih motornih vozil, katerih lastniki bivaio na ozemlju mesta Ljubljane, ali katerih lastniki so neznani ali onih vozil, ki izvirajo iz vojnega plena, da dvignejo tablice proti plačilu produkcijskih stroškov na Aleksandrovi cesti 3 po vrstnem redu, objavljenem v dnevnem časopisju.

Za vsako vozilo se mora predložiti potrdilo o oddaji prijave pole za uporabnike (potrdilo, ki je 5x8,5 cm veliko, nosi tekočo številko in žig cestno-prometnega oddelka).

Na vrsti so: Uporabniki avtomobilov vseh vrst, cestnih traktorjev in priklopnikov s številkami potrdil od 1 do 2100 24. septembra 1945; od 2100 do 3000 25. septembra 1945; od 3001 do 4000 26. septembra 1945; in z ostalimi številkami 27. sept. 1945. Nadaljnji pozivi bodo sledili.

Iz pisarne ministrstva za lokalni promet. UKINITEV AVTOBUSNE PROGE LJUBLJANA—CRNOMELJ IN VZPOSTAVITEV AVTOBUSNE PROGE NOVO MESTO—CRNOMELJ. Dne 23. septembra bo ukinita avto-busna proga Ljubljana—Črnomelj ter vzpostavljena avto-busna zveza Novo mesto—Črnomelj.

Dne 22. septembra bo odpeljal avto-bus zadnjkrat iz Ljubljane do Črnomlja ter bo od 23. septembra dalje obratovljal samo od Črnomlja do Novega mesta.

Po novem voznem redu bo odhajal prvi avto-bus iz Črnomlja ob 3.50, prihajal na kolodvor v Novem mestu ob 6.00 ter bo imel ob 6.18 priključek na vlak, ki prihaja v Ljubljano ob 10.49. Drugi avto-bus bo odhajal iz Črnomlja ob 10.45, prihajal v Novo mesto ob 13.00 in bo imel zvezo z vlakom, ki odhaja iz Novega mesta ob 14.18 in prihaja v Ljubljano ob 18.31.

Iz Novega mesta se bo vračal prvi avto-bus ob 12.00 s prihodom v Črnomelj ob 14.15, drugi avto-bus pa ob 19.00 iz Novega mesta s prihodom v Črnomelj ob 21.10.

Prvi avto-bus proti Črnomlju ima priključek od vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.30, prihod v Novo mesto ob 10.12; drugi avto-bus pa ima zvezo od vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 14.00 ter prihaja v Novo mesto ob 18.25.

TELESNA VZGOJA

Nogometni turnir bodo odigrala v nedeljo nogometna moštva obeh Svobod iz Ljubljane in gostov z Jesenice in Celja.

V nedeljo se obeta dober razpored za prijatelje nogometne igre. FD Svoboda je povabila FD Jesenice in Olimpija iz Celja ter FD Svoboda — Vrhod, tako da bomo imeli štiri dobra moštva, ki bodo odigrala med seboj nogometne tekme.

Obiskovalci nogometnih igrišč so videli v zadnjem času samo Svobodo — Vrhod dočim se ostali niso predstavili na ljubljanskih tleh, razen Svobode ki je odigrala sprednji eno tekmo. Znano je, da so Jesenčani in Celjani v nogometni igri vedno mešali račune ljubljanskim klubom še takrat, ko je bil nogomet v Ljubljani na višku. Zlasti Jesenčani in Olimpija imata moštvo, sestavljeno iz dobrih igralcev.

Najbolj zagonetno je moštvo Svobode iz centra, katerega od pomladi nismo videli na ljubljanskih tleh in nam obeta majhno presenečenje z nastopom v novi sestavi.

Turnir bodo odigrali na igrišču bivše Ljubljane ob Tyrševi cesti.

Tekma protitančkovske lovske brigade in mladinske reprezentance iz Trsta bo jutri v soboto ob 16., ne pa v nedeljo, kakor je bilo objavljeno, na kar opozarjamo športno občinstvo.

Lepa zmaga zagorskih nogometašev. Zagorsko nogometno moštvo je imelo preteklo nedeljo v gosteh enajsterico IV. armije iz št. Vida nad Ljubljano. Za tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z 9:1. Visoka razlika v škodo gostov gre nekoliko na račun slabšega vratarja, ostanek pa izvira iz premoč Zagorskega moštva. S to tekmo je vstopila v Celjanih in Celjanih v nogometni dgi so gostje dali večkrat okrog znan kot ena najboljših nogometnih sestav v naši vojski. Zato je bil tudi obisk gledalcev zelo velik. Nogometni iz Zagorja so za tekmo se posebno pripravili, ker so se pač hoteli postaviti za vsako ceno. In res so se izvedli do prav lepo igro in zasluženo zmagali z

Mali oglasi

JAVNA BORZA DELA

LJUBLJANA - DELAVSKI DOM

Službo dobi:

2 blapca, neomejeno število delavcev za sekanje drv, 20 apneničarjev, 28 delavcev mlinerjev, 1 pečarski pomočnik, 6 opekarskih delavcev, 6 orodnih kovačev, 5 stavbenih ključavničarjev, dva krovski pomočnika, dva elektrotehničarja, dva dvajset elektroinstalaterjev, dva urarja, 3 mizarji, 1 stavbeni mizar, 8 sodarjev, 20 priučenih sodarskih delavcev, 2 lesostrugarja, 2 rezbarja, 1 torbar, 1 sedlar, 13 čevljarjev, 38 zidarjev, neomejeno število delavcev za stavbeno delo, 1 soboljkar, 1 krkoslikar, 48 tesarjev, 1 kleparski, 1 tapetniški, 1 vrvarski vaj. — Za tov. kovin, izdelkov »Sava« z o. z. na Jesenicah potrebujemo: 1 mojstra za lesko kovinsko industrijo, 5 orodnih ključavničarjev, 6 strojnih ključavničarjev, 4 ključavničarje, 1 orod. kovača, 1 galvanizerja, 2 strugarja, 1 mizarja. — Za teklatno Guštanj potrebujemo: 250 delavcev specialstov v jeklarski stroki.

SLUŽBE iščejo

TRGOVSKI ZASTOPNIK z 20letno prakso išče gen. zastopstvo za mesto Maribor. Verznan v vseh strokah, predvsem v galvanizaciji. Hiter odgovor na področje »Slov. poročevalca«, Maribor pod »Pohorje«. 10.498-1

MESTO HINSIKA, sluge ali drugo pri merno zaposlitev išče krojaški pomočnik, star 26 let. Sprejme tudi tovarniško zaposlitev v Kranju ali Ljubljani. Naslov: Josko Teršek, Ljubljana, Peričeva 34. 10.522-1

PRIZERKA, prav dobra moč, išče namestitev v dobrem salonu v Ljubljani. Ponudbe pošlji pod »Mitiha 111«, Šmolčevce. 10.712-1

SLUŽBO dobe

DVA KOVINOSTRUGARJA potrebuje več. Je industrijsko podjetje v okolici Bleda za takojšnji nastop. Ponudbe na javno borzo dela pod »Gorenjska«. 10.382-2

VEČ DELAVCEV za zemeljska dela pri gradnji prege v Zarnovici sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov v Javni borza dela. 10.753-2

VEČ KOLABSKIH POMOČNIKOV enega kleparski in enega ključavničarja sprejme. Slavk, Krabonja, izdelovalce vozov in avtomobilov. Maribor, Tržaška cesta 6. 10.696-2

VAJENCJI

17LETNA TRGOVSKA VAJENKA s 6 meseci učne dobe išče mesto v trgovini z mešanim blagom, najraje v kakšnem trgu na Kranjskem. Onica Pristan, Spod. Podrežje, Rečica ob Savinji. 10.763-3

ZASLUŽEK

KNJIGOVODSTVO, navadno, kopirno, poenoteno, ameriško, uredim, sestavljam kalkulacije, izvaja pisarska delanja hitro in praktično. Dopis: Servisburo Šelenburgova ul. 4, pod »Komercialist«. 10.740-4

PRODAJA

LIMONO v času dobro nadomestila limonin ekstrakt Citrol. Prinesite stekleničko s seboj. Drogerija Anton KANC, Zidovska ulica 1. 10.359-5

SIVALNI STROJ, nov, pogrezljiv, leseno stojalo, ugodno prodam. Poljanska 55, gostilna pri Martinu. 10.588-5

PLINSKI GENERATOR (Holzas), popolnoma nov, za 6-8 cilindrični osebni avto, prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.601-5

SIVALNI STROJ, nov, specialka, prodam resnemu reflektantu. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.661-5

STEKLENIK 2.500, 1 in 0,7 l prodam. Interesenti naj javijo svoj naslov na oglašni oddelku »Slov. poročevalca« pod »Steklenice«. 10.682-5

OBLEKA za 14-16 let starega dečka na prodaj. Naslov: Škofja ulica 6, pri krojaču. 10.681-5

STENSKI URO (izvrstno) in 2 stola (nastanjska) prodam. Aleksandrova 7/III, Levstik. 10.689-5

DAMSKO ČEVILJE št. 38 in svilen, črna obleko prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.673-5

PISALNI STROJ v zajedno brezhibnem stanju poceni prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.672-5

MOSKO ZIMSKO SUKNJO, brezhibno, predvno blago, prodam ali zamenjam za dober radioparar. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.720-5

KREZENO JOFO, črna športna čevlja (tulen), obeje skoraj novo, prodam. Zrinjskega 5/I, levo, od 1-3. 10.719-5

OTROŠKI VOZIČEK, globok, prodam. Novak, Fužine 5. 10.717-5

JEDILNICO s kavčem, v dobrem stanju, prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.653-5

PISALNO MIZO, orehova korenina, 160 krat 80 prav dobro ohranjen, prodam. Ogljed od 11.-15. Igriška ulica št. 3/IV, vrata 13. 10.716-5

SEJALNICO, trinajstvrstno, novo, in KOSILNI STROJ, 1,20 m širok skoraj nov, prodam. Anton Bantan, Marno 4, pošta Dol pri Hrastniku. 10.713-5

PISALNI STROJ »Continental« portabel prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.711-5

ZENSKO KOLO, skoraj novo, prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.710-5

ZENSKI KOSTUM, dve obleki za srednje postavo, usnjeno temno-rjavo, korpusno prodam. Rožna dolina, Cesta III, št. 5. 10.705-5

ZAPESTNO MOSKO URO, srebrno, prodam. Rožna dol. C. III, št. 5. 10.705-5

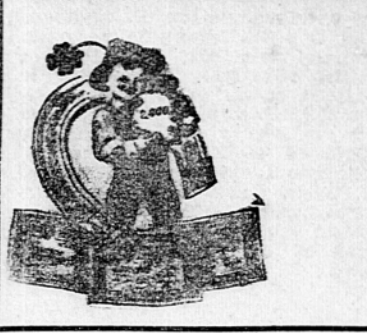
SESTILO Richter & Co. prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.750-5

MOSKO KOLO ugodno prodam. Novi trg št. 1/II, desno. 10.759-5

NOVO MOSKO KOLO z dinamom in mizo za ping-pong, ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.751-5

BARBJENO POHISTVO, garnitura z mizico, 2 usnjena torbica, fotoaparati, prodam. Ogljed 24., 25. 26. septembra med 9.-11. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.754-5

VOZ, 4kolesni (dirica), nos. 400, prodam. Predjanska 9, (Rožna dolina). 10.743-5

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE "Vrelec sreče" Alojzij Planinšek, Ljubljana DVOŘAKOVA 3 — TELEFON 34-88

BLAGO, uporabno za moški ali ženski dežni plašč prodam. Poljanska c. 15. IV. stopnišče, vrata 6. 10.726-5

KAVČ, predvno blago, napradaj. Ogljed od 8. do 13. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.702-5

VEČJE ŠTEVILO skoraj novih vreč iz lute prodam. Ponudbe na oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.727-5

MOSKO KOLO, češka znamka »Eskaa«, v najboljšem stanju, prodam. Frankopanska ulica 27, prid., levo. 10.691-5

PISALNO MIZO, preproste izdelave, prodam. Frankopanska ulica 27, pridliče, levo. 10.692-5

HRASTOVE PLOHE, 5 cm, prvovrstne, cca. 1 m² prodam. Veihar. Gradaška ulica 12. 10.685-5

STARO POHISTVO, dobro ohranjeno, 1 pisalno, mizo, 1 krojaško, 2 postelji, 2 omar, 1 stoček h klavirju prodam. Zornan, Breg 14. 10.730-5

ZENSKO KOLO, lepo in dobro, prodaj »Eierkules«, Poljanska cesta 42, poleg vojašnice. 10.709-5

KITARO, dobro ohranjeno ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.736-5

PISALNI STROJ znamke Olivetti, za pisarstvo, popolnoma nov, prodam. Rudolf Zore, Srednja Gledališka 12, 10.727-5

KLAVIRSKO HARMONIKO, 120 basov, 1 register, prodam. A. Anžlovar, Svetovsavska 18. 10.746-5

OPRAVO ZA SAMSKO SOBO, hrastovo (kavč, pisalne mize, trdelno omaro) ugodno prodam. Vrhovci 18/I. 10.745-5

SPALNICO, dobro ohranjeno, z 1 ali 2 posteljama, mize, mosko kolo, rabljenko, s svetilko-dinamo in srebrni cigaretno dozo, vse poceni prodam. Černetova ulica 31/I. 10.740-5

KUHINJSKO KREZENDO, 2 mizi, 1 omaro in druge stvari prodam. Vajevič, pri Križaju, Medvedova 14/I. 10.742-5

PISALNI STROJ, najnovejši model, v brezhibnem stanju, ugodno napradaj. Servis biro, Ljubljana, Šelenburgova ulica 4. 10.729-5

PISALNI STROJ Triumph portable ter 2 zračnici za motor 19x300 prodam. Trafika Ana Franzot, Tyrševa cesta št. 53. 10.731-5

OTROŠKO POSTELJICO, železno, 3 letno, skoraj novo, prodam. Ilirska 3, prid., levo. Ogljed od 2.-3. 10.734-5

SPALNICO, kompletno, novo, furnirano, prodam. Prodaj tudi rabljen pisalni stroj. Ponudbe na oglašnem oddelku »Slov. poročevalca« pod »Pohistvo«. 10.699-5

MOŠKO SUKNJO, zimsko, usnjeno, volna, prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.698-5

MOSKE SKORNJJE št. 43 prodam. Oblak, Tržaška 42, pri Okrajšču. 10.695-5

MOSKE ČEVILJE št. 42, nizke, nove, prodam. Ilirska c. 6, Klet. 10.691-5

KNJIGE, različne nemške in slovenske, strokovne in druge imam na prodaj. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. 10.749-5

KUPIM

LOVSKO PUSKO KUPIM za denar ali dan protivrednost. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.738-5

NOTE, šolske, rabljene, kupuje Knjižar, na Glasbene Matice. 10.520-6

BRZOPARILNIK od 100 l naprej kupim, rabljenega ali novega. Naslov: »Ede«, Prešernova c. 6, Klet. 10.704-6

KOMPLETNO ZBIROČILO ali posamezne partije znamk kupim. Ponudbe na oglašnem oddelku »Slov. poročevalca« pod »Čel svet«. 23-6

MODERNI POLNOJARMENIK kupimo. Plačamo visoko nagrado. Ponudbe Les-industriji Ličen, Prevalje. 10.714-6

DOLŽAN: GEOLOGIJA, Sajovic: Trigonometrija kupim takoj! Ing. Kaljčičko, Gosposvetska cesta 13, soba 76 (Kollzeij). 10.704-6

RJUHE, nove in rabljene, nekaj kosov, kupim. Lavrenčič, Dobrunje 41. 10.766-6

2-3 SOBE za 35 do 140 litrov kupim. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.701-6

VOLNO, sivo, in moške robe kupim. Ponudbe v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.744-6

REZKALNI STROJ (fräser) 4000-5000 obratov, stabilen, nov ali dobro ohranjen, kupim. Knafelje, Gradaška ulica 12, Ljubljana. 10.681-6

TRGOVSKI OPRAVO za špecerijo, tudi posamezne dele, kupim takoj! Ljudevit Sirc, Kranj, Blejska c. 10.501-6

ELEKTROMOTOR 5 ks in čevljarstvo cilindro kupim. Ponudbe na Čevljarska 2/II, Ziri na Gorenjskem. 10.762-6

ZAMENJAM

RJAVE VISOKE ČEVILJE št. 37 zamenjam z rjavimi čevlji z visoko peto št. 37. Ogljed od 2-3. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.689-7

ZENSKO KOLO zamenjam za dva. Susteršič, Zibertova ulica 27, dyorišče, desno. 10.690-7

GLEDJLO zamenjam ali prodam za žimo in usnjeno podlogo. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.733-7

UPRAVA IN UREDNISTVO

„NAŠE ŽENE“, Ljubljana, KOMENSKEGA UL. 7

STANOVANJE išče

DVOSOBNO STANOVANJE s kabineto v šiški zamenjam za 3 do 4 sobno v bližini centra. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.573-10

DVOSOBNO STANOVANJE s kopalnico in kabineto zamenjam za manjšo na Jesenicah. Pismene ponudbe na oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.674-10

V CELJU iščem čedno sobo z vso oskrbo za dijaka-petošolca. Ponudbe na prodaj. »Slov. poročevalca« pod »Takoj«. 10.693-10

DVOSOBNO STANOVANJE z vrtno na Ko-deljovem zamenjam z enakim kjerkoli v Ljubljani. Ponudbe na oglašnem oddelku »Slov. poročevalca« pod »Lepo stanovanje«. 10.732-10

SOBO išče

KATERA MALOSTEVLJNA DRUŽINA ali samec odda opremljeno sobo (2 postelji) in kuhinjo ali s souparbo kuhinje za takoj? Razen redne najemnine sem pripravljeno dati brezplačno polno mesečno preskrbo za eno osebo. Ponudbe na oglašnem oddelku »Slov. poročevalca« pod »Pohistvo«. 10.758-12

SOBO iščem v preskrbi. 10.758-12

SOBO išče z vso oskrbo tovariš. Fondacije na oglašni oddelku »Slov. poročevalca« pod »Pohistvo«. 10.694-12

SOBO iščem za dobro plačilo. Ponudbe na oglašnem oddelku »Slov. poročevalca« pod »Takoj«. 10.703-12

SOBO S STEDILNIKOM zamenjam za enako v centru mesta. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.737-12

PRAZNO SOBO iščem za takoj. Naslov v oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. 10.729-12

RAZNO

SPEDIICIJA »JUGOPORT« Rakek zopet posluje in se pripravlja. Vsa pojasnila, besedila, listine, računi, potrdila, MARIBORSKI FILATELISTI, POZOR! Oglejte si bogato zalogo znamk v lokalu Zlate Brinik. Maribor 10.341-14

KDOJE HOČE IMETI RAZVEDRILNO kraj pride na veselilni prostozek Sv. Krištof, Tyrška cesta. Električni vrtiljak, gugalnica, športno strelišče itd. Odprto vsak večer, ob nedeljah in praznikih ves dan. Se priporočata brata Nemeček. 10.670-14

IZGUBLJENA JE BILA modrobelna volnena jopiča z noreškimi vzorci in poti Frančiškanska ulica do Kredite banke. Poštenega najditelja prosim, naj jo odda v trgovini Reich, Šelenburgova, proti nagradi. 10.683-14

OSEBNO IZKAZNICO, izdano v Sarajevu, železnico legitimacijo na ime Viktor Zalcokar, 15. listna brigada posameznik, meni sem izgubil 16. IX. od izhoda glavnega kolodvora do tramvaja. Prosim poštenega najditelja, da jo vrne na oglašnem oddelku »Slov. poročevalca«. ker je dotičnemu nekorištena. 10.677-14

TOVARIŠE 15. listne brigade posameznik obvestilo o usodi Draga Karba, roj. 31. X. 1911, odpotoval v Črnomoj 3. nov. 1943. Stroške povrnem. Franc Karba, Ljubljana, Dunajska cesta 68. 10.676-14

OTROŠKI CRNI PLAŠEK je bil pozabljen 17. t. m. v Trnovlju. Poštenega najditelja prosim, naj ga proti nagradi vrne pri Rožiču, Vegova ul. 8. 10.675-14

TOVARIŠ IZ TABORIŠČA MOOSBURGA VII A I v soboto pred kavarno Evropske ul. 49, zjutraj, Eudri o neopodi 10.684-14

OSEBA, ki je odpejala kolo iz Šolske veže v Mostah 19. t. m. zvečer je poznana, ter jo pozivam, da ga pripelje do 25. t. m. tov. Rožu, Ribniška 8. Ali se kolo ne dostavi do tega roka, bomo kazensko postopali. Št. vod. Franc Frieder, Škofjevi zavodi, St. Vid. 10.718-14

ZIDNA OPEKA. Več tisoč kosov zidne opeke oddam na posojilo, proti vrnitvi. Vprašati: Marija Oražem, Begunje 5 pri Lescah. 10.494-14

Dekanič Ivan

pediker kopalnišča »Slon« Dragega pokojnika bomo spremili na zadnji poti v petek dne 21. t. m. ob pol 6. uri popoldne z Zal, kapele sv. Petra, k Sv. Križu.

Ljubljana, Baška-Draga, 20. IX. 1945.

Zalujoči: MARIJA, soproga; TONČEK in MILICA, otroka, in ostalo sorodstvo.

Umrli nam je nepričakovano naš ljubi soprog, dobri očka in stric

Nad Zagorjem sta dala 1. maja 1944 svoje mlado življenje borca za boljšo bodočnost našega naroda, tovariša

Levstik Ivo-Gojc instruktor pokrajinskega komiteta KPS za štajersko

Pečar Feliks-Mijo okrožni sekretar

Na domače pokopališče v Zagorju ju spremimo v ponedeljek, dne 24. t. m. Zbirališče je ob 4. uri popoldne v Toplicah pri Stepišniku.

ZAGORJE OB SAVI, LJUBLJANA, 21. IX. 1945.

Zalujoče rodbine: LEVSTIK, KOPRIVA — PEČAR, ZUPAN, SLEBINGER.

Staro železo

vse vrste starih kovin, star papir, vse vrste krp, steklo, gumo in kosti kupuje edino Državno podjetje za promet z odpadki v Ljubljani, Vošnjakova 22b.

Tovariši-partizani!

Partizan Požeglav Ludovik, 18. divizija, 7. korpus, doma iz Lokve, Primorsko, je odšel v partizane 20. februarja 1943, od tam se še ni javil.

Ce kdo kaj ve o njem, naj javi bratu Antonu Požeglavu, Stražišče 257, pri Kranju. 2318/a

OSEBA, pri kateri je spravljen moj brat dr. Tinko Povše, ko je v oktobru 1942 odšel k partizanom, svoje pohistvo, naj to takoj javi na naslov: Lavric Francka, Celovška 49, Ljubljana. Šicer naprosim vse, ki bi kaj vedeli o vem, da mi to sporočijo. 10.715-15

PROSIMO TOV. FABJANA iz Črnomoj, naj se zgleda na naslov Franca Železnik Trbovlje-Loke 125, zaradi informacij o padlemu sinu Savu, ki je odšel v partizane iz Črnomojla 1942. 10.703-15

FRANCA ŽNIDERŠKA, partizana-kurirja v Gubčevi brigadi, pogrešamo od leta 1943. Kdor bi o njem kaj vedel, prosim, naj sporoči bratu Alojžu Žnidaršiču, Studence 23, p. Dev. Marj. v Polju pri Ljubljani. 10.735-15

PROSIM VSAKOGRAR, ki kaj ve o Mariji Debeljak, roj. leta 1912, na Gorenjskem v okolici Radovca — Lasje, naj javi na naslov Antonija Henigman, Korosova ul. 8, Maribor, ali pa Franc Vranetič, Nova ulica številka 101, Oslječ I. 10.697-15

Kupimo dobro ohranjen elektromotor ali dinamo za istosmerni tok 150—220 V, 1,5—2 HP, 1000—2000 obr. (min.). — Ponudbe, osebne ali pismene na kart. tovarno I. BONAC sin, Ljubljana, Čopova ulica. 2316/a

Naznanjamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša ljuba mamica in žena

Francka Erjavec gostilničarka in posestnica Pogreb drage pokojnice bo v soboto, dne 22. IX. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti v Škofji Loki, Poljanska c. 17.

Zalujoči: LEOPOLD, soprog; SLAVKO, sin; NUSKA, hčerka, in ostalo sorodstvo. Škofja Loka, 20. sept. 1945.

Umrli je naš dobi mož in atek Anton Urbas finančni preglednik v Ptuj

Njegov pogreb je bil 20. IX. 1945 na pokopališče v Ptuj. Ptuj, Logatec, St. Vid pri Stični

MARIJA, žena; MARIJA, TONČICA, IVA in BRANKA, hčerke, ter ostalo sorodstvo.

Nad Zagorjem sta dala 1. maja 1944 svoje mlado življenje borca za boljšo bodočnost našega naroda, tovariša

Levstik Ivo-Gojc instruktor pokrajinskega komiteta KPS za štajersko

Pečar Feliks-Mijo okrožni sekretar

Na domače pokopališče v Zagorju ju spremimo v ponedeljek, dne 24. t. m. Zbirališče je ob 4. uri popoldne v Toplicah pri Stepišniku.

ZAGORJE OB SAVI, LJUBLJANA, 21. IX. 1945.

Zalujoče rodbine: LEVSTIK, KOPRIVA — PEČAR, ZUPAN, SLEBINGER.

SLUŽBO DOBI raznašalec - raznašalka za „Ljudsko pravico“, „Slovenskega poročevalca“ za mesto KRANJ.

Poziv upnikom! DELEGAT MINISTRSTVA ZA INDUSTRIJO IN RUDARSTVO pri tvrdkah Rudolf Kolenc v Rečici ob Savinji in Franc Kolenc na Ljubnem, tvorniš usnja,

poziva vse upnike in dolžnike gornjih tvrdk, da prijavijo in dokažejo svoje terjatve oziroma dolgove proti njima v roku štirinajstih dni po objavi tega poziva v Uradnem listu. Neprijavljene pravice se bodo po tem roku štejele za ugasle. 2314/a

Poziv upnikom in dolžnikom! Kot delegat ministrstva za industrijo in rudarstvo v Ljubljani za tvrdko L. LAURICH, tovarna usnja v Slov. Konjicah

pozivam vse upnike in dolžnike, da v teku 8 (osem) dni od objave tega poziva prijavijo vse svoje terjatve in dolgove napram zgoraj navedeni tvrdki s predložitvijo dokazilnih listin. Pravice, ki do tega roka ne bodo prijavljene, se bodo smatrale za ugasle in se ne bodo več upoštevale. 2315/a

Štirje dnevi

No, in kaj? Vzdržim pet ali šest dni, in kaj bo iz tega? Naši so odrinili, Bolgari so se razbežali. Ceste ni v